د ملنگ‌جان خوږی نغمی

(غورچاڼ)

بیا لیکنه او ډیجیټال جوړښت: قاسم آسمایی

ډیجیټال خپرونکی: د «راه پرچم انتشارات»

دکتاب پېژندنه:

د کتاب نوم : **د ملنگ‌جان خوږې نغمې (غورچاڼ)**

د ارواښاد ملنگ‌جان د څلویښتم تلین سیمینار

شاعر: **ملنگ‌جان**

خپرندوی: **د ننګرهار فرهنګي ټولنه**

چاپ شمېر : یوزر ټوکه (دریم چاپ)

چاپ کال : ۱۳۷۰ لمړ

بیا لیکنه او ډیجیټال جوړښت: **محمدقاسم آسمایي**

دیجیتال خپرونکی: **د راه پرچم انتشارات مارچ ۲۰۲۶**

راه پرچم ناشر اندیشه‌های دموکراتیک

www.rahparcham1.org

فهرست

د دیجیتال نشر په باره کې ....
د ملنګ جان د بېلتون څلوېښتمه ....أ
څه ملامت دي ۱
تو لعنت به هغه چا شه ۲
چې بې ننګ او بې پښتو وي ۳
هغه څوك چې وي پښتون.. ٤
وطن جوړوو... ٥
ملنګ شم... ٦
نه پوهیږم ۷
یار ګرم نه دی.. ۸
ماڅړل ۹
ورځ می‌شوه... ۱۰
که په حال زما ۱۱
زړه مې غواړي ۱۲
ځوانې ښځې ۱۳
څه غواړم؟ ١٤
نوی موسم نوی بهار دی ١٦
زما ځواني ډول کوي.. ۱۷
پشتون زوی د بابا یم ۱۹
د زړه افسوس... ۲۰

ټينګ اوسئ زلميانو ۲۲
پښتون يم د پښتو په لار ۲۴
د افسوس اوښکې مې څي ۲۵
زما سلام ۲۷
په افسوس افسوس.. ۲۸
موسم د پسرلي دی ۲۹
راځئ پښتنو ورونو.. ۳۰
نن زلميان د پښتنو تجربه کيږي.. ۳۲
وطن به ژاړي... ۳۳
نفسونه شول غالب ۳۵
بې غوره ياره ۳۷
څمکې تور لباس ګوزار کړ ۳۸
په ننګ سترګې توروم‌ه.. ۳۹
غم د پاسه غم دی.. ٤۱
زه په چا، چا وژاړم خدايه ٤۲
د غلامۍ نه سر په دار ښه دی.. ٤۳
د پښتنې پيغلې او مور سوال او ځواب.................................... ٤٤
د پښتون او پښتنې سوال او ځواب ٤٦
شهيده!... ٤۸
نرۍ نرۍ لوګی ترې خيږي.. ٤۹
راځئ پښتنو ورونو.. ۵۰

ناري مې په غوږ واورئ... .... ۵۱
صورت مې اخلي اور... ۵۳
د آزادۍ قیمت... ۵۷
زه چې نازولی وم ۵۹
ژړېږم لکه شمه ۶۱
وچه ځمکه په سرو وینو ۶۲

سریزه

ادبي آثار د یوه ملت د فکري او فرهنګي ژوند ژوندي یادګارونه دي. د وتلو او نامتو شاعرانو کلام نه یوازې د خپل وخت د احساساتو، هیلو او فکرونو هنداره وي، بلکې د راتلونکو نسلونو لپاره هم د الهام سرچینه ګرځي. له همدې امله د داسې آثارو ساتنه او خوندي کول د فرهنګي مسئولیت تر ټولو ارزښتناکه برخه بلل کېږي.

دا کار یوازې د څو پاڼو د نقل یا ثبتولو عمل نه، بلکې د یوې فکري شتمنۍ د ژغورلو او د راتلونکو نسلونو لپاره د هغې د خوندي کولو هڅه دي.

کتاب چې یوازې په چاپي بڼه پاتې شي، د وخت له تېرېدو، د کاغذ له زړېدو او د لاس‌رسي له محدودیتونو سره مخ وي. خو کله چې همدغه اثر دیجیتال شي، نو د زمان او مکان له بندیزونو ازادېږي؛ لوستونکي کولای شي هغه هر ځای او هر وخت ولوستلای شي. په دې توګه د شاعر فکر، احساس او هنري پیغام د یوې محدودې کړۍ له منځه راوځي او د پراخ فرهنګي افق برخه ګرځي.

هغه شعري ټولګه چې اوس د لوستونکو مخې ته په دیجیتال بڼه وړاندې کېږي، د یوه پېژندل شوي او ولسي شاعر خدای بښلي ملنګ جان د «خوږې نغمې» شعري ټولګې غورچاڼ تر سرلیک لاندې د دغه ټول‌منلي ملي او حریت پسند شاعر د فکري او هنري هڅو یوه ارزښتناکه بېلګه ده. دا اثر پخوا په چاپي بڼه خپور شوی او د ادب مینه‌والو تر لاسونو رسېدلی و، خو د زمان له تېرېدو سره چاپي کتابونه کله ناکله له لاس‌رسي وځي او د لوستونکو نویو نسلونو ته یې رسېدل ستونزمن کېږي.

د همدې اړتیا له مخې د کتابونو دیجیتال کول یو ارزښتناک فرهنګي کار دی. د کتاب دیجیتال بڼه نه یوازې دا چې د اثر د ساتنې لاره هواروي، بلکې دا زمینه هم برابروي چې د لیکوال اثر او د شاعر کلام د زمان او مکان له محدودیتونو څخه ووځي او د

نړۍ په هر ګوټ کې د ادب مینه‌وال ترې ګټه واخلي.

پدې ارزښتناک کار کې د ادب او فرهنګ د رښتین مینه‌وال او خدمتګار ښاغلي قاسم آسمايي او د پرچم د انتشاراتو هڅې د قدر او ستاینې وړ دي. ما د کتاب د یو مینه‌وال لوستونکي په توګه تل د ښاغلي آسمايي له دیجیتال کتابونو ګټنه کړې ده او په څېړنیزو لیکنو کې مې دده له برکته ډېرو کم‌پیدا کتابونو ته لاس‌رسي پیداکړی ده. نو ځکه یې خپل دین بولم چې کورودانی ورته ووایم او په دغه ارزښتناک کار کې ورته د حوصلې او بریا هیله وکړم.

ارواښاد ملنګ‌جان په پښتو او پښتونوالې مئین هغه ملي شاعر دی، چې شعرونو یې د موسیقي په بدرګه د پښتنو په حجرو او ډېرو کې د هېوادپالنې، خپلواکۍ غوښتنې او ملي یووالي د روحیې خوشبویه عطر پاشلې او لا پاشي به یې.

قاسم آسمايي د کتابونو د دیجیتال کولو په لړ کې، داځل د دغه پیاوړي شاعر د ادبي میراث د ساتنې لپاره هڅه کړې ده، څو د شاعر غږ او پیغام د وخت له دوړو خوندي پاتې شي او تر راتلونکو نسلونو ورسېږي. دا هڅه یوازې یو تخنیکي کار نه دی، بلکې د فرهنګي وجدان او ادبي مینې څرګندونه ده.

هیله ده چې د دې کتاب دیجیتال بڼه به د شاعر د کلام د بیا لوستلو او پېژندلو لپاره نوې دروازې پرانیزي او د ادب مینه‌وال به ترې هغه خوند واخلي چې د اصیل شعر له لوستلو څخه ترلاسه کېږي.

محمدصفر خواریکښ

۱۳/۰۳/۲۰۲۶- کوپنهاګن

هلـه بـه خونـد د ملنـګ جـان شـعر و مضـمون وکـړي
چې لــر و بــر پښــتانه ټــول پــکې ګــډون وکــړي

د ملنګ جان د بېلتون څلوېښتمه

څلویښت کاله وړاندې پر همدې ورځ (۱۳۳٦ لمریز د لړم پر لسمه) د پښتو د اولسي ادب یو خوږ ژبی او اور ژبی بینوا بلبل د اجل لړم د زړه پر سر وچیچه او له ملي او حماسي سندرو یې پرې ایست.

انالله و انا الیه راجعون

دا د پښتو د اولسي ادب په زېرمه کې د قومي، ملي، حماسي سندرو او نغمو لومړنی ځایوونکی او نوښتګر محمد امین ملنګ جان و، چې ۱۲۹۳ د ننګرهار د بهسودو په چمیار کې د عبدالشکور د پښتني شملې ګل شو. دا بېدیانی ګل د زمانې د ناخوالو له سیلۍ نه داسې په امان پاتې شو، چې خوږې بویې او وړمې یې ټوله پښتونخوا خوږ بویه کړه.

د پښتو لیکنې ادب د تاریخ له پیل راهیسې چې سمدلاسه یې مټ د امیر کروړ حماسي ببلګه پر لاس لرو، له اولسي شاعرانو څنې هېڅوك داسې له یوې مخې د حماسو زېرېندویې ته ایستلي وي، له ملنګ جان پرته بل داسې څوك نه وینو چې د حماسو تله دومره درنه وي.

پاتې شوه د ارواښاد ملنګ جان د سندرو او نغمو د اغېز خبره، نو په دې لړ کې خو به زه ملنګ جان تر رحمان بابا را وروسته لومړی شاعر وبولم چې وینا یې دومره د اولس د زړونو تل ته لوېدلې ده او له مهال تېرېدنې سره سره یې د نغمو او سندرو د اورېدو لېوالتیا دومره زیاته ده، چې تر اوسه زما د پلټنې له مخې اولس د خوږو نغمو د خوږلنۍ انګازه اوه ځله اورېدلې ده:

لومړی ځل پر ۱۳۵۳ کال دښاغلي بختاني او پوهاند رشتین په زیار.

دویم ځل له (نویو زیاتونو سره) پر ۱۳۴۸ کال د ښاغلي بختاني په زیار.
دریم ځل پر ۱۳۷۰ کال (۱۰+۵٤٦) مخونه د علامه سید جمال‌الدین افغان فرهنګي ټولنې له خوا.
څلورم ځل ۱۳۷۲ په ۹٦ مخونو کې د ع. ځاروان په زیار.
په پنځم ځل د دریم چاپ له مخې په غلچکۍ لاسوهنه، په پېښور کې.
شپږم ځل د ډاکتر رحمت ربی ځیرکیار په زیار په امریکا کې.
اووم ځل د تاج محل خپروونکي له خوا په یوه کرغېړنه لاسوهنه په پېښور کې.

دننګرهار فرهنګي ټولنې ډېر لوی ارمان و، چې د ارواښاد ملنګ جان د دې اوسني سیمینار په ویاړ درنو ګډونوالو ته د ملنګ جان خوږې نغمې په نوې بڼه وړاندې کړي، خو دوه ستر خنډونه مو مخې ته وو چې:
لومړی: تنګلاسي او بېوسي.
دویم: د دریم چاپ چې تر ټولو بشپړ دی، له مخې د خپرنې اجازې نه درلودنه.

له نېکه مرغه د ملنګ جان د څلوېښتم تلین په یاد سیمینار ته د راغلیو او را رسېدلیو پیغامونو په ترڅ کې د پښتو ادب او ژبپوهنې نوماند استاد او د علامه سید جمال‌الدین افغان فرهنګي ټولنې مشر پوهاند ډاکټر مجاوراحمد زیار د انګلستان له اکسفورډ نه په خپل رالیږلي پیغام کې زموږ دا دویمه اندېښنه او خرخښنه په خپله لورونه لرې کړه او راته وې لیکل:

زمون نیمه جلاوطنه فرهنګي ټولنه ددې ترځنګ چې له ننګرهار فرهنګي ټولنې سره (دملنګ جان دڅلوېښتم تلین نمانځې) په دغه ویاړ کې ځان ګډوي. د خدای بښلي شاعر د تلپاتې «خوږو نغمو» د چاپ او خپرونې حقوق هم ورسپاري چې له مالي توان سره سمې یې له نویو را برسېرزونو سره یو ځل بیا چاپ او خپرې کړي.

موږ له درانه استاد او دعلامه سید جمال‌الدین افغان فرهنګي ټولنې نه په مننه، دا

ژمنه کوو، چې که دا خنډونه مو له مخې لرې کړای شول، نو دا نغمې به ارومرو د سندریز ذوق د خاوندانو غوږونو ته رسوو، خو سمدلاسه مو ایله همدومره وکړای شول چې د عصمت الله (ع. ثاروان) دکورنۍ لَور له مخې د همدې «خوږو نغمو»

غورچاڼ چې «د ملنګ جان غوره شعرونه» نومېږي، د خپلو فرهنګ مینو او د ادب د مینه والو دوستانو په مالي ملاتړ د ارواښاد ملنګ جان د څلوېښتم تلین د سیمینار درنو ګډونوالو او خپلو هنري دوستانو مخې ته کېږدو.

ننګرهار فرهنګي ټولنه په داسې ترڅ کې چې د خپلو ملاتړو غرونه غرونه ښه مني، له درنو فرهنګ دوستانو نه هیله منه ده چې د خوږو نغمو د بشپړونې لپاره له موږ سره لاس یو کړي او که ورسره د خوږو نغمو څه ناچاپه بیلګې وي، له موږ نه ونه سپموي.

په پای کې د دانش کتاب‌پلورنځي له څښتن او ځوان فرهنګپال ښاغلي اسدالله ساپي هم مننه کوو، چې په نیمه خوله یې زموږ دا لویه هیله ومنله.

د ملنګ جان د دې هیلې:

که خدای کاندي نن ســبا به ورغېږي
ملنګ جانه ستا د زړه ناسور زخمونه

په هیله.

په خدای سپارلی
محمدآصف صمیم
د ننګرهار د فرهنګي ټولنې مشر

څه ملامت دي

مشـران چې ګونديمار شی نو کشـران څه ملامت دي؟
ســـپين ږيري چې نـااهـل شي هلکان څـه ملامـت دي؟
د پـوهـو عـالـمـانـو پـه مـنـځـو کې چې نـفـاق وي
نـاپوهـه بېســـواده شـــودګـان څـه مـلامـت دي؟
چې زړه د ناصـــحـانو وي ډک شـــوی لـه حســـد نـه
وينـا کې تـاثير نـه وي ســـامعـان څـه ملامـت دي؟
کوښـــښ چې يو پښـــتون د بل پښـــتون د بربادۍ کا
پـه دې کـار کې پردي او ګـاونـډيـان څخـه ملامـت؟
بـيـنـا خـلـک چې مخ شي د نـفـاق پـه ګـړنـګـونـو
ګيلـه وکړم لـه چـا نـه حـافظـان څـه ملامـت دي؟
رښـــتيني پښـــتـانـه لوی خـادمـان او ســـليم زړونـه
دا ټول چې يو شـــان نـه وي ملنګان څه ملامت دي؟
رښـــتيا وينا دې وکړه خدای دې خير کړي ملنګ جانه
که هر څه درته پيښ شوو ستا ياران څه ملامت دي؟

تو لعنت به هغه چا شه

تو لعنت په هغه چا شــه چې په کـــام ســوداګري کا
د پـنـځـو پـیســو دپاره د اغـیـارو نـوکـري کـا

بلـه نشــتـه هســــې لویـه مرتبـه لـه آزادۍ نـه
چې يې واک د بل په لاس وي په دې څه که افسـري کا

خدایه هسې زوي لوی مه کړې د پښتون په کورنۍ کې
چې لـه ننګـه بې‌خبر وي او دښــمن پرې بـاداري کـا

هغـه سر بـه بختور وي چې د کام مخکې شي خـاورې
ځکـه کـام يې پس لـه مرګـه پـه مزار جمع اوري کـا

قربـانېږه ملنـګ جـانـه د هغو خلکو لـه زړو نـه
چې د کام له میني ډک وي د هیواد خپل غمخواري کا

چې بې ننګ او بې پښتو وي

چې بې ننګ او بې پښتو وي پښتون نه دی
چې د قوم په شرمېدو وي پښــتون نه دی

پښتون هغه دی چې غم د تمام قوم خوري
چې د ځان په جګېدو وي پښـــتون نه دی
د پښـــتون نظر مدام په ننګ و نام وي
چې نظر یې په پیســـو وي پښـــتون نه دی
پښـــتون هر کله طالب د خپل شرف دی
چې طالب د سپینو سرو وي پښتون نه دی
پښـــتون تـل پخپلـه ژبـه ټینـګ ولاړ وي
چې په دروغ یې ګفتګو وي پښـــتون نه دی
پښـــتون نـه شي بـاداري د چـا مـنـلی
چې اختیار یې د پردو وي پښـــتون نه دی

په نصیب د ملنګ‌جان دغه مسـرې شوې
چې خپه په دې مســرو وي پښتون نه دی

هغه څوك چې وي پښتون

هغـه څوک چې پښـــتون دورنګي نـه کـا
حقيقـت دی بـاز د زاغ همرنګي نـه کـا

که اوبو په ځای شوده،د خوښې کوچ خوري
خســـکي چرګ به ځان چرګ کلنګي نه کا

چې د نـنـګ تی يې رودلی وي لـه مـوره
هغـه زوي بـه هيڅ کلـه بې‌ننګي نـه کـا

کـه پـه سر يې د ږنـو تـورو بـاران وي
هغه زړه چې د پښـــتون وي تنګي نه کا

ملنګ‌جان د آزادۍ د لار ملنګ دی
د ريـا لپـاره هيڅ ملنګي نـه کـا

وطن جوړوو

مونږ پښـــتانه یو ســـاز و باز د خپل وطن جوړوو
کلي پـه کلي کور پـه کور ښـــکلی گلشـــن جوړوو

دغـه وطن مونږ تـه د پلار نیکـه میراث پـاتې دی
سرونـه خپـل پرې ورکوو ترې نـه چمن جوړوو

دغه وطن زمونږ او ســـتاسې معشـــوقه ده ورونړو
راځی چې خپله معشـــوقه ښـــه په فیشـــن جوړوو

مونږ یو زلمیـان د پښـــتنو دا اتفـاق دی زمونږ
د خپل وطن په نام و ننگ خاورې خپل تن جوړوو

هغـه دښـــمن چې کونږ نظر کوي زمونږ هیواد تـه
ټـوټې ټـوټې زرې زرې هـغـه د ښـــمن جـوړوو

زه ملنگ‌جان که قرباني شـــومه په لار د وطن
یمه خوشـــال ځان ته د سرو زرو کفن جوړوو

ملنګ شم

زه چې واخلمه کچکول او ســتا ملنګ شــم
نو هغه ســاعت به تېر تر نام و ننګ شــم
نـام و ننـګ بـه وی هغـه ځـای را نـه پـاتې
په کوم ځای کې چې زه ستا په تومت رنګ شم
پـروا نشـــتـه کـه دنیـا راپـورې خـانـدې
ماشــوم نه یم چې نور وخاندي زه تنګ شــم
ســتا په عشــق کې که ســتي شــمه په اور کې
فخر کـانـدم کـه زه یـاد لکـه پتـنګ شــم
ما چې عزم ســتا د ســپین رخســار دی کړی
وابه نه ورږم که په وینو کې رنګ رنګ شــم

پــه شـــاتــلــل د مــیړنــیــو بــدنــامي ده
اوس به زه ملنګ‌جان څه رنګه په ښنګ شــم

نه پوهیږم

نه پوهېږم چې زه یار یم که اغیار یم
په عالم کې لیونی یم که هوښیار یم

که هزار د صداقت بنیاد قایم کړم
په میدان د نمایش کې خیانتکار یم

نه د چا ځنې څه غوارم نه څه وایم
بر ناحق د یو او بل زیر فشار یم

که څوک ما نیسي په رسم او په رواج کې
زه له عشقه هومره کله لا وزګار یم

خدای د میني په ریاست کې ملازم کړم
کار تقدیر کړي نو زه څله ګنهګار یم

د تقدیر په رسۍ بند زه ملنګ‌جان یم
نه مجنون، نه لیونی او نه بادسار یم

یار گرم نه دی

ما چې زړه پخپل لاس ورکه خپل حبیب ته
که یې ســــاتلی که یې داغلی یار گرم نه دی
د عـاشـــق زړه د معشـــوق د لاس منه ده
که یې بوی کړی که خوړلی یار گرم نه دی
هـر عـاشـــق د معشـــوقو د در غلام وي
کـه یې شړلی کـه یې بللی یـار گـرم نـه دی
لکـه مـار هســـــــې پـه مـا یې گوزار وکړ
مـا پخپلـه مـار ســـاتلی یـار گرم نـه دی
یار گرم نه دی یار گرم نه دی ملنگ جانه
چې تـا نـه و پــــېژنـدلی یـار گرم نـه دی

ماژړل

ته د ناز په خوب ویده وې ما ژړل
ته بې‌غمه آسوده وې ما ژړل
ستا د مخ او د سپوږمۍ مقابله وه
ته په مخ ترې آزموده وې ما ژړل
ستا د زلفو خوشبوېې چور لیونی کړم
ته په عطرو کې لمده وې ما ژړل
ما درخواست د یوې خولې درځنې وکړ
را ته ښکارې آزرده وې ما ژړل
وچ بالښت زما په اوښکو باندې لوند شو
ته په ناز کې پرورده وې ما ژړل

دا زما ملنګ‌جان برخه کړېدل دي
ته له نازه پر خنده وې ما ژړل

ورځ مې‌شوه

ورځ مې شــوه په انتظار شــپه په ســودا
ورځ کې هـغـه ژړوي مې شـــپـه کې دا

لړ خو وخـت د کراری زمـا معلوم کړه
دا خـو نـه کـېږي چې تـل تـر تـل ژړا

ستا په خوښـه که ژړېـــږم باري خير دی
مگر نه د رقيـــبانو پـــــه ســــــــلا

ستا په ور کې چې غماز تور مخ ښکاره شي
لکه څوك چی په مســجد ويني ترســـا

ســتا په سر باندې ما کور او کلی پريښــود
د مجنون په شـــانې گر ځم په صـــحرا

ســـتا په سر باندې ماتول اقربا پريښـــول
يـه کـم‌بـخـتـه مـاوره تـه د اقـربـا

ياره زه ملنگ جان ستا مينې احتياج کړم
گـنـه مـا کـلـه احـتـيـاج کـاوه د چـا

که په حال زما

که په حال زما خبر تمام جهان شي
ټول عالم به په فریاد او په سـوران شي

لکه زه چې داسې زیړ زبېښلی ګرځم
هر بشـــر به داسې زیړ لکه زعفران شي

زه رټلی معشـوقو یم نه رغېــــــــږم
کـه عـالم را تـه د څېړمې حکیمـان شي

که څوک ما منع کوي د یار له دره
د مـاهي پـه وچې څـه رنګـه ګـذران شي

تســـلي زمـا د ســـوي زړګي داده
یو ځل کله به ښکاره د یار چشمان شي

د یار مخ ته منتظر زه ملنګ‌جان یم
چې زما د خوږ زړګي پورې درمان شي

زړه مې غواړي

زړه مې غواړي د ګلونو پـه ګلشـــن کې
لاس دې نـه وي د اغيـار د يـار لمن کې
په سرو وينو مې د پلار سره سره ګلونـه
رژل[1] کبـــــــرې نن په پښـو د زاغ زغن کې
دا اثر د بې ننګۍ نـه دی نو څـه دی
چې کوروال مې شي پردی د پلار مسـکن کې
چې ښـــکاره يې درتـه ووايم پښـــتونـه
لـه دی ژونـده پيچيـده ښـــه يې کفن کې
تـاسې راشئ مـا قـانع کړئ منصـــفـانو!
که خلاف د ملنګ‌جان وي په سخن کې

---

[1] رژل - رژول

ځواني ښځې

ځـواني ښـــځې تــه چې ونــه وايې تـرور
هغه دم به دې برباد کړي پلار او مور

هر ســـبا به دروازه کې درته ناســـت وي
چې وانخلې نــاديــده سړي نــه پـور

بېګناه وهل به خوري آزار به يې سـتا وي
که دې ورکړه په بدل کې لور او خور

کــيــناستی د هغــو وکړه ملنګ جانه
چې دې سم وي په کنډه ور سره زور

څه غواړم؟

زه پـه دنیـا کې د دنیـا نـه عـدالـت غواړمـه
زوی د انســان یم په رښــتیا انســانیت غواړمه

د خدای دپاره وکړئ غور مسلمان پښتون یم

کلک با ایمان پښتون یم

دا ګناه نه ده چې خپل ملک او شریعت غواړمه
زوی د انســان یم په رښــتیا انســانیت غواړمه

د بل بارونه به دنیا کې خو ډنګر چلوي

نه چې بشر چلوي

زه څـاروی نـه یم پردو پیټو نـه نفرت غواړمـه
زوی د انســان یم په رښــتیا انســانیت غواړمه

ځمکه د خدای ده پکې برخه هر یو قام لري

هر څوک خپل سام[٢] لري

له ماېې بل څوک ولې اخلي حقیقت غواړمه
زوی د انســان یم په رښــتیا انســانیت غواړمه

همت لرم بې‌همت نه یم خو نزاع نه غواړم

شور په دنیا نه غواړم

جګړه نـه غواړم پـه دنیـا کې امنیـت غواړمـه
زوی د انســان یم په رښــتیا انســانیت غواړمه

---

[٢] سام: سهم

زلمیانو واورئ فریادونه د دردمن ملنګ‌جان

د لوغړن ملنګ‌جان

پښـــتنو تا ســـونه یووالی او وحدت غواړمه
زوی د انســان یم په رښــتیا انســانیت غواړمه

نوی موسم نوی بهار دی

نوی موســـم نوی بهـار دی ســـینې مې وســـپړل گلونـه
را نـه جـدا د مـینې یـار دی ځکـه مې ځي پـه مخ رودونـه
***

دا لبـاسي زلمی بـه څـه کړم؟ چې ډول يې وي غيرت يې نه وي
خپل پېغلتوب به پرې ورنه کړم چې ډول يې وي غيرت يې نه وي
تن مې هغـه زلمي نـه ځـار دی چی کړي وطن تـه خـدمتونـه
***

کړې شـــملې دي ډيرې ډيرې په چا مې ســـترګې نه خوږېږي
زمـا د زړه لالی دی چـېري په چا مې ســـترګې نه خوږېږي
په کنډو ناســـت راته اغيار دی ورو ورو کـوي اشـــارتـونـه
***

ســـبـا اتبـار دی ورلـه ځمـه د شـــهـيدانـو پـه مـزار کې
غونچې د گلو پرې شـــيندمـه د شـــهـيدانـو پـه مـزار کې
د دوی زيارت ما ته په کار دی دوی په وطن ايښـــــي سرونه
***

د غـم سرود راتـه غـږېـږي زه ملنـگ‌جـان غم لـه پيدا يم
د غم سندرې نه خلاصېـــږي زه ملنـگ‌جـان غم لـه پيـدايم
زلميـانو لږ همـت پـه کـار دی تنـگ کړو د ښـــځو پېغورونـه

زما ځواني ډول کوي

زما ځواني ډول کوي د پښــتونواله سره
زه په پښـــتو او پښـــتنوالي باندې سر

زمـا يې ختـه لـمـده کـړې د غـيرت پـه اوبـو
بې هـمتي لازمـه نـه ده زمـا لـه شــــانـه سره
د وطن مينــه مې رودلې ده د مور پـه شــــودو
اوس يې خدمت ته يم حاضر له ټينګ ايمانه سره
د غـيرت تـوره مې نـيـولې ده پـه خـپـلـو اوږو
د سربـازۍ ميـدان لـه ورم توره لـه ځـانـه سره
روح مې پـه تن کې اســوده وي اســتقلالـه سره
زمـا ځـواني ډول کـوي د پښـــــتـونـوالـه سره
په ژوندانه کې چا ته کله خپل سنګر ورکوم
زه په پښتو او پښتونوالي باندې سر ورکوم
په وينو رنګ وژلی خوښ يم خو غلام به نه شـــم
زمـا ارواح پـه ابـتـدا کې دا مـنـلي نـه دي
زه د وطن دښمن ته هيڅ لاس په سلام به نه شم
زمـا نيکونو هر ګز ټيـټ چـا تـه کتلي نـه دي
خپلو حقوقو د غوښـــتو ځنې ارام بـه نـه شــم
څو چې د تن وينې مې لانـدې څڅېـدلي نـه دي
مقـابلې تـه يې يم حـاضر لـه سرو مـالـه سره
زمـا ځـواني ډول کـوي د پښـــــتـونـوالـه سره
ټولې دنيا ته زه په ټينګ عزم خبر ورکوم
زه په پښتو او پښتونوالي باندې سر ورکوم

توپ طیاره زما همت ته اهمیت نه لري
خلک دغه چې یادوي ما ته خندا راځي
سنگر د نورو زما عزم ته طاقت نه لري
هر یو غلیم مې په نظر لکه گیا راځي
توپ و ټانکونه زما مخې ته قوت نه لري
نه په ټوپکو، ماشینگنو څه پروا راځي
د قربانۍ میدان له ځم زه په ټکاله سره
زما ځواني ډول کوي د پښتونواله سره
خپله سینه د ننگ میدان کې لکه سپر ورکوم
زه په پښتو او پښتونوالې باندې سر ورکوم
ترلې ملا جنگ ته اته ملیون زلمیان لرمه
هر یو زلمی زما د یو لښکر ځواب کوي
د ولس میلیونه شاته نور غم شریکان لرمه
غلیم دې خوار شي چې زما مخ کې د باب کوي
ښه اهل کار، ښه غم خواران او پوه مشران لرمه
هغه به غوره کړم چې دوی راته خطاب کوي
غلیمه کور دې نژدې مه کړه له زواله سره
زما ځواني ډول کوي او پښتو نواله سره
پر ځای د ډال تبغ د دښمن له خپل ټټر ورکوم
زه په پښتو او پښتونوالې باندې سر ورکوم
که د صورت وینې مې توی شي په خدمت د وطن
دا به دنیا کې یو لوړ نوم او سعادت وي زما
قربان قربان مې دا ځواني شه زر کرت له وطن
خو د وطن دا استقلال دې تر قیامت وي زما
خدایه نصیب مې کړې ښه ښکلې شهادت د وطن
خپلو نیکو ته چې په گور کې مسرت وي زما
زه ملنگ جان په هله سیال شمه له سیاله سره
زما ځواني ډول کوي د پښتونو اله سره
مبارکي به خپل پردي ته په بستر ورکوم
زه په پښتو او پښتونوالې باندې سر ورکوم

پشتون زوی د بابا یم

پښـــتون زوي د بـابـایم ولاړ یم پـه میـدان   مضــــبوطـه ملاتـړلی
په لار د قومیت کې به خپل ځان کړمه قربان   مـا سر پـه لاس نیـولی

***

پـه لار د قومیـت کې یمـه تیر تر مـال و سر   دا رسـم د پښـتون دی
پـه دغـه لار کـه مړ شـم دغـه مرگ گڼم بهتر   آزاد زموږ ژونـدون دی
تمام پښـتانه یو دي که په سـمه دي که غر   پخوا نـه دا تړون دی
وطن زموږ ناموس دی په ناموس وژنو خپل ځان   ما ځان په مرگ شمیرلی

***

ما سر په لاس نیولی د خپل قوم نه به یې نثار کړم   د قـام د سر خیرات یم
په نم د خپلو وینو بـه دا خپـل وطن گلزار کړم   یـو مـوټی د زکـات یـم
بدخواه د خپل ملت بـه پـه بلا کې گرفتـار کړم   له تندر ځني زیـات یـم
زما پـه نارینتوب بـانـدې قایل دی ټول جهـان   اثبـات تـه رسـیـدلی

***

دا زه هغه پښتون یم چې مې کسب شجاعت دی   ښـکاره لکـه د لمر یم
شریت د آزادی بـانـدې بدن زما صـحـت دی   په هر میدان کې بـر یـم
زمـا مقـابلې تـه بیـا د چـا وس او طـاقـت دی   مضـبوط پولادي غریم
زمـا د تورې برېښ چې چـالیدلی پـه چشـمـان   پخپله یې ځان سـېزلی

***

هست شوی او لوی شوی یم په دار کې د اسلام   پـه شرعـه بـرابـر یـم
نه ځم د بل قانون پســـــې نه یم د بل غلام   د پلار نیکه پســـر یم
آئینه دې مخ تـه ونیســه لږ ځان تـه وکړه پام   لـه اصـلـه دې خبر یم
د بل لاس باندې زوړ شـوی غولوي مسـلمانان   استـــاد مې ستا لیدلی

***

اسـونه نال کېدل چینډخ ته ودرېده دا خیال   نال‌بنده ما هم نال که
نال‌بند ورته ویل تـه د اسـونو نـه یې سـیال   کم‌بخته ځان سمبال که
کـه ځوک بې‌تجربې وي د چینـډخې پـه مثال   ضرور به ځان پایمال که
آخر بـه پـه تبې ورلـه مخ تور کړي ملنگ جـان   دا خوب یې دی لیـدلی

د زړه افسوس

نن زړګی مې د افسوس په اور سوځېـــــږي
چې ګيدړ کوي زمري باندې ګواښـــونه
د کارغه ســـترګې د بازه نه شرمېـــــــږي
په همت سره راپورته شـــه پښـــتونه
نــن زړګی زمـا د دې غـمـه کـبـاب دی
چې سرحـد د پښـــتنو يې کړ بمبـار
دا په کوم دين و مذهب په کوم کتاب دی
بې ګنـاه مرګونـه وشـــول وار پـه وار
دا پښـــتون ولی بې غم تللی په خواب دی
نن پـه يو ســبا پـه بـل دی دغـه کار

ظالمان د خپله ظلمه نه درېــــږي
چې تر څو ورباندې تاو نه شی غوړونه

پښـــتنـو ورېـو راځۍ ځـای د غـيرت دی
مـلا مـو وتـړۍ کـار واخـلۍ لـه يـووالي
بـاقي ژونـد زمـوږ دنـيـا کې خجـالـت دی
چې پردی پـه پښـــتنو کوي نـاخـوالې
غم او درد زمـوږ شريـک دی تر قيـامتـه
خدای دې نه راوړي پښـــتون کې جداوالی

پښتانه سره ټول يو وجود يادېـــږي
په هنر مو غوځوي خلک اندامونه

پـه فـريـب د فـريـبـکـارو مـه غـولـېږۍ
زمـانـه کې دي ډيـر شـــوي غـداران
د پردي جغ لانـدې ټيـټ سر مـه ځغلېږۍ
يا خو نوم د پښتون مه پرېـــږدۍ په ځان
حيـا وکړۍ خـدای رســـول نـه وشرمېږۍ
خـدای لـيږلی شريـعـت دی هـم قـرآن

چې قـانون د بيګانـه بـانـدی چلېږي
غواړي ورکړي پښـــتنو له رشـــوتونه

پښـــتنو تـه رب ورکړۍ لوړ همـت دی
په ميدان کی چا تـه ټيټ نـه شي کتلی
سربـاز ي لـوړ هـمـتي زمـوږ عـادت دی
دا تعليم موږ پـه طفلی کی دی مونـدلی
چې دي خاوري ته چا سپك کړی نسبت دی
ســـور پـه و ينو لـه ميدانـه تښـــتيدلی

هر پښتون لکه خوني زمری غورېـــږي
نــه غوليږي د مکـارو پـه مکرونـه

چې لوی شــوی وي د بـل پـه نوکرۍ کې		د پښــتون سره دې نـه ســموي ځـان
چې تر اوســـه ئې مور شـــکي ېو په پیرۍ کې		دوی خو گرځي ځان ته نیســـــي مریدان
عـاقبـت بـه گـرفتـار شي پـه خـوارۍ کې		پښــتانه به ور معلوم کړي خپل ایمان

خو زما ملنگ‌جان زړه کې نه ځائیږي
چې کـارغـه اخـلي د زرکې قـدمـونـه

ټینګ اوسئ زلمیانو ...

ټینګ اوسئ زلمیانو د وطن له نام و ننګه سره
ګورئ هرې خواته چې حالت د دنیا نور دی

***

ټینګ اوسئ زلمیانو پخپل دین او په اسلام
توره د پښتون په برخه شوې له ازله
موږ او تاسې واړه پښتانه یاستو په قام
پام کوئ چې نه شوو خارجیانو ته خجله
ټول په اتفاق دښمن نه واخلئ انتقام
داغ د دورنګی یارانو وباسئ له دله
زیب کوي پښتون په هر میدان د تورې شرنګ سره
ټینګ اوسئ زلمیانو د وطن له نام و ننګ سره
خپلو کې ګوندی یارانو موږ لره پېغور دی
ګورئ هرې خوا ته چې حالت د دنیا نور دی
خپلو کې ګوندي یارانو موږ دپاره زهر دی
ځکه هر طرف مو دښمنان دي لکه غرونه
موږ لره ګوندي او بغض هغو سره په کار دی
ولی پخپل کور به ماتوو خپل مرهوندونه
وګورئ دنیا ته څه بې رسم څه روزګار دی
اخلی د خپل علم نه رقم رقم خوندونه
مینه کې ځانونه برابر کړئ د پتنګ سره
ټینګ اوسئ زلمیانو د وطن له نام ننګ سره
حق د خپل وطن زموږ په سر لکه د پور دی
ګورئ هرې خواته چې حالت د دنیا نور دی
حق د خپل وطن په ژوندانه باندې ادا کړئ
نیک نومونه پریږدئ په دنیا کې تر قیامت

دې شریفې خـاورې نـه ځـانونـه خپـل فـدا کړئ
اوري پـه نـاراســـت سړي همیش د خـدای لعنـت
توره د غیرت یـارانو ټینګـه کړئ لـه څنـګ سره
ټینـګ اوسئ زلمیـانو د وطن لـه نـام و ننـګ سره
نوم د ننګ غیرت زموږ په هر طرف کې خور دی
ګورئ هرې خواتـه چې حـالـت د دنیـا نور دی
نوم د ننـګ غیرت زموږ هر طرف تـه تللی دی
رب دې دا نېک نوم زموږ بدل نه کړي بل شـــان
وګورئ نن هر دولـت تـه کوم ځـای تـه ختلی دی
مـوږ لـکـه واړه لاهـیـڅ خـبر نـه یـو پـه ځـان
زړه مې د شـــیرین وطن پـه مینـه داغبـدلی دی
خـدایـه تـه حـافظ اوسې د ټول افغـانســـتـان
سوال د ملنګ‌جان ستا په درګاه درنګ په درنګ سره
ټینـګ اوسئ زلمیـانو د وطن پـه نـام ننـګ سره
دا فریـاد پـه هر میـدان زمـا پـه هر یو ورور دی
ګورئ هرې خواتـه چې حـالـت د دنیـا نور دی

پښتون یم د پښتو په لار ...

پښــتون یم د پښــتو په لاره تل مدام جنګېـــــــږم
هیڅ نـه یمـه نیمګړی
چې هر کله مریض شــم په جنګونو کې رغېــــــــږم
تشخیص مې د ځان کړی

***

له موره چې پیدا شـــوم زما سر ته یې کېښـــوه توره
چې دا کـار بـه کوې تـه
دادا مې راتــه وویــل زمــا د ســـــترګــو تــوره
وطن به دې ســـاتې ته
چې بېرتـه پـاتې نـه شې پـه میـدا ن کې لـه تربوره
پـه مخ کې بـه ورځې تـه
ابۍ مې راتـه وې بـه بې‌ننګۍ دې خپـه کېــــــــږم
مـا نـنـګ تـه یې راوړی

***

چې غېږ د سربـازۍ واورمـه وینـه مې پـه جوش شي
پاڅم په خلاصـــه ټنډه
چې شرنګ د تورې واورم هر سرود مې فراموش شي
ورځـم پـه منـډه منـډه
دښـــمن چې راتـه وګوري د ویرې نـه بې‌هوش شي
بیـا ژاړي لکـه کونـډه
که دېو قدرته غټ وي پاس په څټ یې ورسپرېـــږم
پـه یـوګـوزار مې وړی

***

پـه دروغو لاپې نـه کوم ښــکاره یم لکـه لمر
دنـیـا کې لـور پـه لـور
دښــــمن بـانـدې چې غـېږ کـړمـه د الله اکـبر
د ځــانــه اخــلي اور
ولجو کې مې راوړی لـه غلیمـه ځنې ســـــــــر
ښـــکاره دی زمـا زور
په منځ کې د ایشــیا د قهرمان په نوم یادېـــــــږم
هر وخـت مې بری وړی

***

یو ځل چې قیامت تیر شي خلک پاڅي له قبرونه
بیاېې څوک نـه شي وژلی
زه تېر یمـه د شــلو قیـامتونو لـه جنـدرو نـه
لــه قــبره یــم وتــلی
پوره حســـاب مې ورکړ را بهر شـــوم له تیارو نه
مـا خپـل اجـل خوړلی
صـادق پخپل اقرار زه ملنګ‌جان صـفا غږېـــــــږم
چې وایې وري وګــړي

د افسوس اوښکې مې ځي

د افســـوس اوښـــکې مې ځي لکه رودونه
چې میراث د پلار نیکه مې لاندې کېـــــږي
د افســـوس اوښـــکې مې ځي لکـه بـاران
پـه حســـاب سره زه اتـه ملیونـه کور یم
مـګـر دا چې غـوره کـړی مې دی صـــبر
عاقبت بـه مې د صـــبر کنډول مات شي
زه طالـب د خپل حقوق او اســـتقلال یم
یا به خاورې په دې لار کې خپل زلمیان کړم
ظـالـمـانـو کـړم بـېزار زه لـه ژونـدونـه

دم پـه دم مې د خولې خېژي فریـادونـه
ظالمان زما په حق نه قانع کېــــــــږي
پـه ژونـدون مې میراث بولي دوښـــمنان
هســــــې نه چه په دنیا کې زه کمزور یم
نـه ظـالـم یم نـه پـه چـا کومـه جبر
پـه دنیا بـه بیا بـل اور د پســـات شي
آزادۍ پـه نـامـه تېر تر سر و مـال یم
یا به جوړ په خپل همت پښتونستان کړم
د افســـوس اوښـــکې مې ځي لکه رودونه

سپك وضعیت د پښتانه کله خوښېږي؟
ظـالمـان زمـا پـه حق نـه قـانع کېږي

زه لـوی شـــوی یم آزاد آزادو غـرو کې
ځوځو ځله په دنیا کې تجربـــــه یـــم
هغـه چـا چې زمـا تـــــوره ده لیـدلې
بـیـا بـه هـم ورکـړم دنـیـا تـه امـتـحـان
ما په خوارو ســـترګو مه ګوره دښـــمنه
تـا سره کـه طلســـمونـه د فرنـګ دي
مـــا رد کـــړی د ګـــرزونـــو ګـــوزارونـــه

آزادۍ مې ځـای نـیـولی پـه مـغـزو کې
امـتـحـان مې دی ورکـړی آزمـوده یـم
د نـاکـامـه یې پـخـپـلـه ځـان ســـېزلی
خدای را کړي د زمرو په شـــان زلمیان
خپـل عیبونو تـه نظر وکـه عیبجنـه
مـا سره هـم خزانې د نـام و ننـګ دي
د افســـوس اوښـــکې مې ځي لکه رودونه

پخـه خښـــتـه پـه بـاران کلـه رژېږي
ظـالمـان زمـا پـه حق نـه قـانع کېږي

زه پښـــتون یم پښـــتنې یم زېږولی
ما ته شـــوی په طفلۍ کې دا وصـــیت دی

د پښـــتو پـه کـار و بـار یم پوهیـدلی
پلار نیکـه را تـه تېر کړی حقیقـت دی

لـه خـيـبره تـر اټـکـه مې وطـن دی		وطن څه چې خاص زما د پلار مسکن دی
يا بـه دا وي چې بـه وينـه پرې توده کړم		يا بـه ځـای د پلار نيکه پـه فرموده کړم
يا بـه سر و مـال پـه دغـه لار خيرات کړم		يـا وطن د پلار نيکـه بـه مې آزاد کرم
زه خـو نـه شـــم بـاداري د چـا مـنـلی		نـه قيـامـت کې شـــم نيکونو تـه کتلی
دا چې کېــــــــږي پښــتنو باندې ظلمونه		د افســـوس اوښــکې مې ځي لکه رودونه

دا نـو کـلـه زمـوږ زړونـو کې ځـائـېږي
ظـالمـان زمـا پـه حق نـه قـانع کيږي

حال احوال د چارسـدې چې را برسـېر شـو		کـربلا او يـزيـد دواړه را نـه هېر شــــو
خدايه دا څنگه اســلام څنگه امت دی		ماشـــومان تور سرې وژني دا حالت دی
هغه څوك چې په رښتيا د پښتون زوی وي		او رښـــتيا د پښـــتنې په غېږ کې لوی وي
خوب خندا به کړي په ځان باندې حرام		څـو وانـخـلي د غـلـيـم نـه انـتـقـام
خو زما ملنگ‌جان دا سـوې مســـــرې دي		مسرې څه چې ټول د غم سوې نارې دي
حقيقـت کې نـه چـاربيتـه نـه غزل دی		محض غم د خپـل وطن راسره مـل دی
دغـه غم مې په زړگي ايښـــــــي داغونه		د افســـوس اوښــکې مې ځي لکه رودونه

پـه مـلـهـم د خـپـلـواکۍ بـه ورغـېږي
ظـالمـان زمـا پـه حق نـه قـانع کيږي

زما سلام

زما سلام دی په هغوی چې سختي په ځان تېروي
چې د قـام لـپـاره تکلیفونـه د زنـدان تـېروي

زمـا ســـلام دی پـه هـمـه خـدمـتـګاران د وطـن
چې مشـــقـت سره جـیـلـو کې دي بـنـدیـان د وطـن
دوی خپـل سرونـه بـه پـه ویـاړ کړي ټول قربان د وطن
د آزادۍ په مینه، چې جیلخانې ته ځینه، د وطن پت ساتینه

دغه کســان د خدای په فضــل به ایمان تېروي
چې د قـام لـپـاره تکلیفونـه د زنـدان تـېروي

چې د وطـن دپـاره ډیـر غـټ تـکـلـیـفـونـه بـاسي
د آزادۍ پـه لاره جـیـل کې زحـمـتـونـه بـاسي
د قـام عـزت غـواړی پـه خـپـل ځـان تـاوانـونـه بـاسي
دا لیدران د پښتون، فداکاران د پښتون، خدمت‌ګاران د پښتون

وروستنی نسل به د دوی څنګه احسان هېروي؟
چې د قـام لـپـاره تکلیفونـه د زنـدان تـېروي

څوك چې خپل ځان بولي پښــتون له مرګه نه ډارېـــــــږي
لـکـه د ډمي د پـردو پـیســو تـه نـه درېـــــــــږي
کـه سرېې لاړ شي آزادۍ ځنې هیڅ نـه تیرېـــــــــږي
که غیرتمن پښتون وي، په زړه دردمن پښتون وي، په قام مین پښتون وي

هغـه نو کلـه د بـل لاس لانـدي ګزران تېروي
چې د قـام لـپـاره تکلیفونـه د زنـدان تـېروي

د خـدای دپـاره ورونـو ټـول شئ ځـانـځـاني مـه کـوئ
زړونـه مـو یـوکـړئ سره یـوشی نـاداني مـه کـوئ
وکـړئ پـوښـــتـنـه د بـنـدیـانـو نـاځـواني مـه کـوئ
خپـل لیاقـت وګټئ، خپـل شرافـت وګټئ، د قـام عزت وګټئ

ترڅو به اوښــکې له ډیر درده ملنګ‌جان تویوي
چې د قـام لـپـاره تکلیفونـه د زنـدان تـېروي

په افسوس افسوس

په افسوس افسوس مې دواړه سترګې سرې شوې
له ډېر غمه مې په مخ اوښــکې خورې شـــوې
د افســـــوس نـارې وهــم پــه زوره زوره
زوی د پـلار پـه لاره نـه ځي ورور د وروره
حـقـيـقـت کې بـو پـيـدا لـه يـوې مـوره

چې نظر مې شـــو روزګار د دې دنيا تـه
خدايه ما پښـــتانه ټول ســـپارلي تا ته
پښتانه په خوب ويده دي نه پاڅېــــږي
هر سړی د ځان په ګټه خوشحالېـــــږي
دا وطن دی زموږ مور که څوك پوهېږي

د دې حق موږ نه تلف خاورې ايرې شوې
ځکه لاس د محتاجۍ نيســـو بل چاتـه

ای پښـــتـونـه دې دنـيـا تـه لـږ نـظـر کـړه
تـه هم نر شــــه سرومـال پـه دې لار ورکړه
د شـــيرشــــاه او د ميرويس نه ځان خبر کړه

د مرغانو په شــــان ګرځي په آســـمان
نـارينـه شــــه هر ځـای وګټـه ميـدان
تـاريخ ببرتـه کړه او وګوره داســـتـان

پلار ګټلي زوی ته ټوکې مســـخرې شـــوې
دا مـتـل اســـتـعـمـالـېږی مـا و تـاتـه

پـه دنـيـا د پښـــتـنـو خـومـره لـوړ نـوم ؤ
پـه هـر ځـای يې د بـرې بـيرغ مـعـلـوم ؤ
چې بـه دوی پـه کـوم طرف وړی هـجـوم ؤ

چې روان وو د يـووالي پـه يـو لار
احمدشاه‌بابا دې پريښــــی لوی يادګار
دښـــمنان يې وو تر پښـــو لاندې تارتار

نن مې څله د خپل ځان برخې سپېرې شوې
زموږ سترګې د اميد دې هـــــرې خــواتــه

موجوده پښـــتـانـه ولې نـه شرمېــــــــږي
د دې ژوند نه په مرګ ولې نه خوښېـــــږي
چې د بل پيسو ته لاس نيســـي ودرېــــږي

چې يې پرېښــــوه د نيکونو ســــمـه لار
چې د بل د لاس جوته خوري لکه زار
په هغه پښـــتون لعنت شـــه هزار بار

خو زما ملنګ‌جان برخه دا ســورې شــوې
که د خوږ زړګي ملهم راکړي خدای ماته

موسم د پسرلي دی

موسم د پســـرلي دی ولې زه پرې نه پوهېـــږم   پـرمـا بـاد طـوفـان دی
ســتم د زمانی له لاســه ورځ په ورځ زیږېـــــږم   پـه بـرخـه مې خـزان دی

***

موسم د پســـرلي دی په وطن بوی د جنت دی   خوږ زړه چې پـه کلار وي
بې درد به ځي مېلو ته په دردمندو جوړ قیامت دی   چې ما غونـدې بیمـار وي
خندل د هغه مشـــــره سره څه مناســب دی   چې قـام یې خـوار زار وي
ګلان ټول په خندا دی زه له ډېر غمه ژړېـــــږم   پـه مخ مې رود روان دی

***

نن جوړ دي پـه ګلشـــن کې سرودونـه د توتیـانو   مـوســـم دی د ګـلـونـو
زمـا لـه غوړه نـه وځي ځګېروي د مـاشـومـانو   چې مـړه دي پـه بـمـونـو
پـه چـا وژاړم خـدایـه چې زمـا پـه عـزیـزانـو   اور بـل دی د ظـلـمـونـو
خالقه دې دنیا عدل و انصـاف ته حیرانېـــږم   دا څـرنـګـه جـهـان دی

***

نه عدل نه انصاف شته دا د مخې د سیســـې دي   مـظـلـوم دپـاره چـل دی
نه ښه شته نه ښه‌والی خو د ښو خلکو پیښې دي   چې ښـــه یې بولې غل دی
ظـاهـر کې سر قنـدونـه منځ یې وګورئ نخرې   پټ زهر ښکاره عسـل دی
ښـــه واوره ریاکاره په فرېب دې نه غولېـــږم   په مخ کې دې شـیطان دی

***

راپورتـه نبـاتـاتو کړل لـه خـاورو نـه سرونـه   د ښـه ژوند سـلسـله ده
پر مـا د اســتعمـار پراتـه د واورو انبـارونـه   هم هاغســـې څله ده
زمـا د ژونـدانـه بـاغچـه‌ګۍ نـه نیســـي ګلونـه   را پـېښـــه کشـالـه ده
غمجن زه ملنګ‌جان یم له غمو سره لوبېـــږم   هـمـدغـه مې ګـذران دی

راځئ پښتنو ورونو

راځئ پښـــتنو ورونو د پاک زړه پـه صـــداقـت
ملا وتـړئ پـه ټینـګـه را بـهـر شئ پـه مـیـدان
نور موږ سره ښـــه نه ښـــکاري ګوندي او عداوت
د زړونو لارې یو کړئ بس مـه اورئ د شـــیطـان
په خوند یې مه غولېــــږئ زهر به درکړي په شربت
ځانونه به خواره کړي ورونو ســـتاسې دښـــمنان
ظاهر کې سپین میدان او په باطن کې لوی ګړنګ دی
راځئ پښـــتنو ورونو دغـه ځـای د نـام و ننـګ دی

ځانونه اداره کړئ ګنه وبه کړئ ارمان
راغلې نن په موږ باندې دوره د امتحان

ځـانونـه اداره کړئ د غیرت تـوره پـه ملا کړئ
د زړه لـه ســـوزه ووځئ مېدان تـه پـه اخلاص
نقصـــونه مو همه د خپل کاله سره اصـــلاح کړئ
د خـدای دپـاره ورونو د نـفـاق نـه واخلئ لاس
د خپـل او د پردي فرق سره وکړئ ځـان دانـا کړئ
ورنـه‌کړئ پښـــتونوالـه پـه پیســـو او پـه لبـاس
نن ســـتا د پلار هډوکو باندې بېموجبه جنګ دی
راځئ پښـــتنو ورونو دغـه ځـای د نـام و ننـګ دی

دا مرګ نه دی نو څه دی چې پې برخې شي افغان
راغلې نـن پـه مـوږ بـانـدې دوره د امتحـان

دا مرگ نه دی نو څه دی چې هندو او سک آزاد شي
پښــتون لکه یتیم اوسي د بل د ســیوري لاندې
گتلی نوم د پلار او د نیکه به مو برباد شي
که چیرې د پردو حکم جاري شي تاسې باندې
آخر د دوی له خوا به درته پیش شــدید فســاد شي
ماران دي د لستوڼي ځان ته یې مه پریږدئ در وراندې
ظاهر دوی پورې کړی پخپل ځان مذهبي رنگ دی
راځئ پښــتنو ورونو دغه ځای د نام و ننگ دی
که بیخ ته یې نظر کړو څوک قادیان څوک کرشتان
راغلې نن په موږ باندې دوره د امتحان
د دوی په فریبو باندې دوکه نه شې پښــتونه
اولاد به دې اســیر شي په دنیا کې تر قیامته
په دغه لار نیکو مو خاورې کړي دي سرونه
دا خاوره یې موږ او تاسې ته ســپارلې امانته
د پاک الله په در کې همیشــه کوئ ســوالونه
چې دغه امانت دی له موږ نه شي خیانته
زما ملنگجان زړه د آزادۍ د نور پتنگ دی
راځی پښــتنو ورونو دغه ځای د نام و ننگ دی
پتنگ هله پتنگ شي چې په شــمع وریت کړي ځان
راغلې نن په موږ باندې دوره د امتحان

نن زلمیان د پښتنو تجربه کیږي

نن زلمیان د پښــــتنو تجربه کېـــــــــږي | تمـاشــــو لـه یې ولاړ دی ټول جهـان
دا یادګار به تر قیامته پاتې کېـــــــــږي | مېړنیـه دا دي وخـت دی د میـدان
نن زلمیـان د پښـــتنو پـه جوش راغلي | ګوښي ګوښي لکه مست زمري غورېږي
د هـمـت تـورې لاســـونـو کې نـیـولي | د پتنګ غوندې په سرو لمبو غورځېږي
ســــمـه غـر واړه د ځـېرمې خـوځـېـدلي | سین په خس او په خاشاک کله بندېږي
د هـر یـو وینـه رګـونـو کې ایشـــېږي
د ړنو تورو بـه جوړ کـانـدي بـاران

یا بـه ورک د پښـــتنو نـام و نښـــان شي | یا به جور کړي مســتقل پښــتونســتان
بېـلـول د روح او تـن سره ډېـر ګـران شي | آزادي او پښـــتـانـه دي روح او ځـان
نه به ځمکې ته کوز ســتوري د اسـمان شي | نـه پښـــتون بـه د بل چا شي غلامـان
هر همجنس د خپل همجنس سره جوړېږي
چېرتـه ګـل چېرتـه بلبـل چېرتـه زاغـان

پښـــتـانـه د خپلې خـاورې پتنګـان دي | پتنګ نه کوي د شــمعې ځنې څنګ
نـه وېرېږي لـه غـلـیـمـه سریـازان دي | خـدای ورکړې خزانـه د نـام و ننـګ
پـه جـګـړو کې آزمـوده پـهـلـوانـان دي | مخـامخ ځي کـه کوهې وي یـا ګړنـګ
دوی نـامـه د ازادۍ نـه قـربـانـېږي
دا دســتور دی په دنیا کښـــــــې د افغان

ای پښـــتونـه پلار نیکـه تـه دې نظر کړه | دا کـږې جنـډې پرې چـا دي درولي
ته هم نر شــــه سرومال په دې لار ورکړه | د همـت توره دې ټینګـه کړه پـه ولي
احمدشـــاه بابا کیســـونه ځان خبر کړه | دښـــمنـان یې دي تر کومـه زغلولي
خو زما ملنګجان سترګې نه غړېـــږي
ادیرې ته کتی نه شـــم په هیڅ شـــان

وطن به ژاړي

وطن به ژاړي په قیامت زموږ نیکونو ته عرض کوي پلرونو تـه
زه مو چاته وم سپارلی؟

وطن بـه وژاړي پـه زوره
زموږ نیکونو تـه سر توره
ته د لمســو ظلمونه گوره

زه يې وم نیولی د وحشـت لوی زحمتونو ته عرض کوي پلرونو تـه
زه مو چاته وم سپارلی؟

تـاسې پـه توره وم گټلی
خپلو لمسو ته وم سپارلی
دوی پـه نفـاق وم کړولی

نظر به يې نه کاوه دا ستاسې لوی نومونو ته عرض کوي پلرونو تـه
زه مو چاته وم سپارلی؟

د هر وطن و جوړ زینـت
د فـرزنـدانـو پـه همـت
دوی په ما نه کاوه غیرت

د دوی له لاســه وم خجل نورو ملکونو ته عرض کوي پلرونو تـه
زه مو چاته وم سپارلی؟

راځئ چې وباســو زحمت
د خپل و طن وکړو خدمت
ځـان تـه پیدا کړو لیاقـت

چې خجل نه وو په قیامت نورو قامونو ته عرض کوي پلرونو تـه
زه مو چاته وم سپارلی؟

خدایه ړانده مو ړول بینا کړې
هر یو جاهل زمونږ دانا کړې
زمونږ ښــــه نوم خور په دنیا

دا به ملهم شي ملنګجان د زړه زخمونو ته عرض کوي پلرونو تــه
زه مو چاته وم سپارلی؟

نفسونه شول غالب

نفســـونه شـــول غالب، د دې غمه ژړېـــــــــږم
بې‌کاره بې تعلیمه راته پاتې خپل اولاد شـــو
پښتون غریب برباد شو

نفســـونه مخالف شـــول، خیالونه مختلف شـــول
د کور بغض او حســـد موږ لره نه دی مناســـب
نفسـونه شـول غالب

هر څوک ګټه د ځان کړي، وطن به څوک ودان کړي
د قوم مینه د زړونو نه بهر شـوه ښـه پو هېـــــږم
له دې غمه ژړیږم

ملک صاحب دې جوړ وي، په ګېډه دې دی موړ وي
د خوار او د غریب پوښـتنه نشـته څه فسـاد شـو
پښتون غریب برباد شو

ســـید پخپـل ســیادت، د ځـان غـواړي عزت
قســم دی مـا ونـه لیـد د وطن د خیر طـالـب
نفسونه شول غالب

څوک میا او څوک ملا شـول، د کسـب نه ټپرا شـول
واېی کسب و کمال څه کړم شکرانو باندې مړېـــــږم
له دې غمه ژړیږم

نه ننګ شته نه غیرت، نه خاورې ته خدمت
نن وګوره دنیا ته هر ملت سر په مراد شو
پښتون غریب برباد شو

ګوندي او عداوت، په موږ کې شو عادت
دوستي او شفقت په پښتنو کې شو غایب
نفسونه شول غالب

څوک وايي چې زه خان يم، معروف په کل جهان يم
هستي دولت مې ډېر دی په خدمت باندې شرمېـــــږم
له دې غمه ژړيږم

دا خان نه دی خاين دی، پخپل ځان چې مين دی
هيڅ غم د وطن نه خوري چې يوځل يې نس آباد شــو
پښتون غريب برباد شو

که حق و ايم ويرېــــــــږم، که نه وايم پړسـېـــــــــږم
د ځــيــنــو کـارکـنــانــو کـار وي وړ د تــعــجــب
نفسونه شول غالب

په ځای د عدالت، مـــا ولـــــيـــــد تـــــجارت
له غمه شـــم ترور يونيم مامور نه چې خبرېـــــــــږم
له دې غمه ژړيږم

خـاونـده موږ اصـــلاح کړې، دنيـا کې سر بـالا کړې
ډېر غله د خپل کاله دي هر سړی مل د فســـاد شـــو
پښتون غريب برباد شو

پښـــتـونـه وروره واوره، نـيـکـونـو نـه دا خـاوره
ده موږ ته ســـپارل شـــوې يې غافل په څه ســـبب
نفسونه شول غالب

د دې خـاورې خـدمـت، کـوئ پـه صـــداقـت
د کور په ځانځاني له باندنو خلکو شرمېــــــــــږم
له دې غمه ژړيږم

رښـــتيا رښـــتيا به وايم، چې څو په دې دنيا يـــــم
مجبور دی ملنگجان له ډيره غمه په فرياد شـــو
پښتون غريب برباد شو

بې غوره یاره

رنگ ته مې گوره بیا کوه د خولې سوالونه   بې غــوره یــاره

***

رنگ ته مې گوره چې زېــــړېــــــبري   بې غــوره یــاره
اوښــــکې مې اوري نــه وچــېږي   بې غــوره یــاره

بې غوره یـاره د شـــهیـدانو یتیمـان مې ژړوینـه

ځنگـه دې زړه راتـه جگېــــــبري   بــېـغــوره یـاره
فخـرافغـان مـونـه یـادېـــــبري   بېغــوره یــاره

بې غوره یاره ستاسو په غم کې جېل‌خانې جارو کوینه

کـه تـه پښـــتون یې بســـم‌الله کـړه   بېغــوره یــاره
پـاڅـه د نـنـگ تـوره تـر مـلاکـړه   بېغــوره یــاره

بې غوره یاره، چې پردۍ ښــځې پېغورونـه را کوینه

کـه ســتـا لـه لاســه پوره نـه وي   بېغــوره یــاره
مور دې پـه تـا هم بـــوره نـه وي   بېغــوره یــاره

بېغوره یاره، ټیکرۍ مېواخله ما ته هم غیرت راځینه

هـومـره بـه ســترگې تـورې نـه کـړم   بېغــوره یــاره
پـه ځـان بـه عـطـر پـورې نـه کـړم   بېغــوره یــاره

بېغوره یاره د ملنگ‌جان ټپې مې خیال ته نه پرېږدینه

ځمکې تور لباس ګوزار کړ

ځـمـکې تـور لـبـاس ګـوزار کـړ
پـه تـمـام جـهـان رڼـا شــــوه
فلک تش شـو سـتارو نه
زه لار نه ګورم تیارو نـه

انــنـګي مې دواړه شـــــنــه دي
څـه بې رحـمـه زمـانـه شــــوه
د ظـالـم څېرې خـورمـه
غبر مې ټپ شـو د نارو نه

ګناه ګار شـــوم چې حق غواړم
شنه توتیان مې نه خلاصیـــــږي
نن د عـدل پـه دنیـا کې
د صـــیاد ظالم پنجرو نه

سربـازي زمـا پـیشــــه ده
نن سبا به مې خدای خلاص کړي
خلک یې څله راته ښــــیي
د نـفـاق د زنځـیرو نـه

زه ژونـدی یـم لا مـړ نـه یـم
خـونـړی ســــیلابـه راشـــــه!
خلک مې ولي میراث بولي
پښتونخوا د لوړو غرو نه

هـرګـز وچې نـه شــــوې نم نـه
هره شـــپـه مې راځي خوب کې
دا زما ملنګ‌جان ســترګې
شـــهـیـدان د ادیـرونـه

په ننګ سترګې تورومه

زه مې اوربل کې د وحدت ګلونه ږدمه
په ننګ سترګې تورومه
***
مورې لاکې ټيکرى مې را که ملي ترون دى
زړه مې د باز په شان هوا که ملي ترون دى
آزادي‌خواه زلميان ورځي ورسره ځمه
په ننګ سترګې تورومه
**
تا ته مورچل کې به زه درکړم شريت د شونډو
که تږى شو ورله به ورکړم شريت د شونډو به
په تورو څڼو به يې ګرد لرې کومه
په ننګ سترګې تورومه
***
د شهيدانو بيرغونه ورو ورو رپيږي
زلمو ته کړي اشارتونه ورو ورو رپيږي
که زلمي نه وو پيغلې نجونې ټولومه
په ننګ سترګې تورومه
***

که د زلمو نه پوره نه شوه   ستر به مات کړم
که يې پخه اراده نه شوه   ستر به مات کړم
د پاولو ډکه لمن زه جګړې ته ځمه
په ننګ سترګې تورومه
***
راځئ راځئ چې قربانيږو   د پښتو ننګ دی
صبر مې نه شي روانيږو
د ملنګ‌جان مسرو له صبره وويستمه
په ننګ سترګې تورومه

غم د پاسه غم دی

همزولې لاړلې صحرا ته زه خواره ناسته
درومي د گلو تماشا ته زه خواره ناسته
خپل زخميان شوي يتيمان كلارومه غم د پاسه غم دی

***

بچيان مې تل په كوكو ژاړي د چا له ظلمه
خپل باباجان را ځخه غواړي د چا له ظلمه
پلار يې شهيد زه به يې چېرته لټومه غم د پاسه غم دی

***

په وينو رنگ جامې به يوسم په پښتو نخوا کې
خليل مومند مخکې به کيږدم په پښتونخوا کې
د غم سلگۍ به د زلمو مخکې کومه غم د پاسه غم دی

***

د باجوړ زلمي به راشي که پښتانه وي
زموږ په حال به دوی آگاه شی که پښتانه وي
زه د دوی كونډه يم كونډتوب دوی له كومه غم د پاسه غم دی

***

ميړه مې سر په وطن کېښود زه خوار و زاره
ډېر غم يې ما خوارې ته پرېښود زه خوار و زاره
د ملنگ‌جان په مسرو وير د ځان كومه غم د پاسه غم دی

زه په چا، چا وژاړم خدایه

چې په زخمي خاطر مې کېږدي ملهمونه

رنګ رنګ ظلمونه په ما کېږي   د پلار مزار مې لاندې کېـــــږي

زه به ترخو په اوښو وږم د بل بارونه

دنیـا کې هر یو قـام آزاد شـــو   د اســارت هر قید یې مات شـــو

مـا تـه پراتـه دي د زخمیـانو کتـارونـه

دنیا کې هر څوک خپل خپل کار کا   آزاد ژونــدون آزاد روزګــار کـا

په پښتنو باندې ورېـــږي سره اورونه؟

خلکو کړل جوړ نوي ښـــارونـه   پـکې روښـــانـه دي بـرقـونـه

د غمزده ملنګ‌جـان واورئ فریادونـه

د پښتونخوا زلمیانو ننګ کړئ   د استعمار په کور غورځنګ کړئ

د غلامۍ نه سر په دار ښه دی

ژوند په دنیا د اقتدار ښه دی

د غلامۍ نه سر په دار ښه دی

د مال و سر په قیمت چې ساتي خپل ملیت

دغه سودا داسې قمار ښه دی

د غلامۍ نه سر په دار ښه دی

چې ننګ و نام نه لري مینه د قام نه لري

هغه نواب نه یو خرکار ښه دی

د غلامۍ نه سر په دار ښه دی

د آزادۍ په لاره ملي ناموس دپاره

ځوانيمرګي په دغه لار ښه دی

د غلامۍ نه سر په دار ښه دی

د غلامۍ نه توبه د بدنامۍ نه تو به

د خپلواکۍ نه مې سر ځار ښه دی

د غلامۍ نه سر په دار ښه دی

د پښتنې پیغلې او مور سوال او ځواب

لور: ادکې مورې د پښتو ننګ دی
کوڅو له غوټې ورکوم جګړې له ځمه

مور: بچیه زړه دې ولې تنګ دئ؟
تا په ژوندون له ځانه کله بیلومه

لور:
مورې رخصت مې کړه چې ځم د زړه په مینه — د اسارت ژوندون مزه نه را کوینه
که شینکی خال مې د چړو په څوکو ځینه — خو د پردو لاس لاندې شپې نه تېرومه

ادکې مورې د پښتو ننګ دی
کوڅو له غوټې ورکوم جګړې له ځمه

مور:
ته مستوره ئې لورې مه وځه له کوره — شکر دی ډېر پښتانه شته دي لور په لوره
ستا د مراد باغ به آخر کړي خدای سمسوره — اوسه خوشحاله اطمینان زه درکومه

بچیه زړه دې ولی تنګ دی؟
تا په ژوندون له ځانه کله بېلومه

لور:
ستر به مات کړم آزادۍ ګتل د پاره — ځان به شهیده کړم په دغه پاکه لاره
چې مې سبا بې ستره نه کاندي اغیاره — زه په خپل مخ د بیګانه خوله نه پرېږدمه

ادکې مورې د پښتو ننګ دی
کوڅو له غوټې ورکوم جګړې له ځمه

مور:
لورې دا ولې لیونۍ شوې خدای دپاره — ښه ننګیالي زلمي لرې د جنګ دپاره
غټ غټ خانان په قام کې شته دی باوقاره — په دې خانانو اطمېنان لورې لرمه

بچیه زړه دې ولې تنګ دی؟
تا په ژوندون له ځانه کله بېلومه

لور: ځینی خـانـان خو مـا تـه مـه یـادوه موري زما وینا ته څه حاجت پخپله يې گوري
دوی ښه کتل، شوې چارسدې نجونې سرتورې دوی دې وهي خپل چکرونه زه دې مرمه

ادکې مـورې د پښـــتـو نـنـگ دی
کوڅو له غوټې ورکوم جگړې له څمه

مور: لورې چې تـه دومره مینـه يې پـه قـام خپـل الله دې تا کاندې کامیابه په مرام خپل
تـا پـه رښـــتیا دی پیژنـدلی ننگ و نـام خپـل ســتـا آرزوگانې بـه زلمو تـه پیش کومـه

بـچـیـه زړه دې ولې تـنـگ دی؟
تا پـه ژونـدون لـه ځانـه کله بیلومـه

لور: مورې زلمو سره ورځم د جنـگ میـدان تـه زه پښـتنه یم ټیټ کتی نه شــم جهان ته
ځان به تسـلیمه مورې نه کړم بل انســان ته د ملالۍ غونـدی یـادگـار درتـه پرېږدمـه

ادکې مـورې د پښـــتـو نـنـگ دی
کوڅو له غوټې ورکوم جگړې له څمه

مور: لورې کـه تـا وربـل قربـان پـه دغـه لار کړ د ننگ پیغـام دې زمـا مخ کې اظهـار کړ
ځوانمیرگۍ نـه دې پـه ټینـگ عزم اختیـار کړ په ملنگ‌جان به ســتا تعریف بیا ولیکمه

بـچـیـه زړه دې ولې تـنـگ دی؟
تـا پـه ژونـدون لـه ځانـه کله بیلومـه

د پښتون او پښتنې سوال او ځواب

- ودې سوم محبوبې ستا د زلفو خریدار یمه — واخله مال و سر زما
- زه د وطن لور یم د بانگو زلمو یار یمه — ورک دې که بشر له ما
- ودې سوم محبوبې خپل وصال باندې مې مور که ته — غم مې د زړه سور که ته
- پوه نه شوې په نیمه مړه ته د سره سیال نه یې — سیال مې د جمال نه یې
- سیال دې د جمال یم ډېر دولت لرمه خان یمه — بریت تاووم ځوان یمه
- داسې خان دې ورک شي چې د بل لاس لاندې ژوند کوي — ستا خاني څه خوند کوي؟
- مه کوه پېغور مستې د سرو به دې زیور کړمه — مور به دې ټبر کړمه
- هغه مال دې ورک شي چې په ټیټو یې گټلی وي — نوم یې پرې بایللی وي
- نه یمه ټیټ سترگې پلار نیکه نه غټ پښتون یمه — تا پسې مجنون یمه
- پلار خو دې پښتون ؤ لاکن ته په پښتو پوه نه یې — ته دې د پلار زوي نه یې
- څنگه د پلار زوی نه یم د پلار نه دنیادار یمه — کوم تربور نه خوار یمه؟
- ته دنیاپرست یې د خپل پلار غوندې بهادر نه یې — ته د سره نر نه یې
- مه وایه دا سپورې نور د قهره بې اختیار یمه — وریت دې کړ ځیگر زما
- زه له خپله پلاره څه کې کم یم چې پېغور کوې — دومره څله شور کوې؟
- پلار دې ننگیالی ؤ مړه تا غوندې بې ننگ نه ؤ — هیڅوک یې د جنگ نه ؤ
- ما خو د خپل پلار او د نیکه نه اړولی دی — ډېر مال مې گټلی دی
- مال پسې دې اور شه مرکه د ننگ ناموس کوم — دې کې زه تپوس کوم
- شه دی چې تپوس کړې بې ننگي زما شکاره کړه ته — پوه مې دوباره کړه ته
- دا دې بېننگي ده چې د پلار پښتو ته نه گورې — د بل پیسو ته شه گورې
- زه خو د خپل پلار او د نیکه نه بېهمت نه یم — چا ته خجالت نه یم
- ولې نه شرمېږې بې غیرته څه زندان گوره — جیل کې خپل بندیان گوره
- رب خو دې ړنده کړه چې بېاوره دې کباب کړمه — څومره دې بېآب کړمه

- تا دې خالق ړوند کړي چې ستا ورونه ئې وژل　　تا ټیټ ورته کتل
مخ دې را نه ورک کړه د یارۍ نه دې بیزار یمه　　جوړ دې کړه محشر په ما
- مخ دې را نه لرې کړه چټې خبرې وایې ته　　څومره بې‌حیایې ته
- خپله بې‌حیا یې ټیټ سرناست یې شرمیدلی　　کوټې په کونج کې غلی
- زه چې غلی ناست یم نو ستا ورونو څو وژلي　　په کوم مورچل ختلي
- ورونه مې نران دي لکه تاسو ټېپسان نه دي　　د بل چا غلامان نه دي
- څه نرتوب یې کړی چې دا دومره جګ غړېږې ته　　موږ پورې خندېږې ته
- سور بیرغ ځلېږي دا د ورونو مې کمال دی　　لاس کې توره ډال دی
- بدې سترګې وخورې چې دا څومره بد ویل کوې　　محض شرمول کوې
- بدې سترګې ستا دي چې په بدو نه شرمېږې ته　　قوم ځنې بیلېږې ته
- زه خو د خپل قوم او قومیت نه نه بیلېږمه　　پوه یم نه غولېږمه
- څنګه نه غولېږې چې ستا قام نن آزادي غواړي　　ستا زړه بربادي غواړي
- زه خپلې موقع ته ګورم وخت ته انتظار یمه　　وا به ورې خبر زما
زه خپلی موقع ته ګورم نوم به یې درته ورک کړم　　برنا حق دې سپک کړم
- دا دې د همت موقع ده ودرېږه نر شه ته　　پاڅېږه بادر شه ته
زه که چیرې نر وم دا پېغور به مې ستا هېر نه شي　　هېر به مې تر ډېر نه شي
- دا پېغور لاڅه کړې چې ستا مړو ته پېغور کوي　　نور مړي د ګور کوي
- زه به د خپل ګور مړي په ګور کې خجالت نه کړم　　نور به دا غفلت نه کړم
- ته خو دې خپل اصل ته نظر وکړه چې څوک یې ته　　ولی دومره پوک یې ته
- پوک نه یمه بس دی نور مې مه شرموه پوه شوم　　شمعې په شان توی شوم
- ښه دی چې ته پوه شوې رب دې ټول پښتانه پوه لري　　نوم دې خالق لوی لري
تل دې وي دایم دې وي دا ګران پښتونستان زموږ　　دا د غرو زمریان زموږ
تل دې وي دایم دې وي دا عزم دا همت زموږ　　دا ملی وحدت زموږ
زه ملنګ‌جان سور په وینو خوښ په دغه لاریمه　　ګور به شي سره زر زما

شهیده!

ســتا په ګولۍ زخمي ټټر نه شــم قربان شــهیده ډک له ارمان شــهیده
د آزادی پـه لار دې ورکړلو خپل ځان شـــهیده ډک له ارمان شــهیده
تـا چې دا خپلـه ځواني خـاورې کړه د کام لپـاره خپل ننګ و نام لپاره
زه به کونډتون کومه ســتا په نامه ګران شــهیده ډک له ارمان شــهیده
زه به ښــکاره کړم سرې جامې د پیښــور زلمو ته د بـاجـوړ زمـرو تـه
خلیل مومند لره به ژاړم پـه ســوران شـــهیده ډک له ارمان شــهیده
دیر او بونیر لره ورځم هلتـه زړور خـانـان دي ښــه منور خانان دي
تا به ګټي که په رښــتیا وي دوی خانان شـــهیده ډک له ارمان شــهیده
بلوڅ خو هم دي زموږ ورونه په تا ننګ به وکړي د چړو جنګ به وکړي
یوځـل بـه وژاړم پـه ټول بلوچســـتان شـــهیده ډک له ارمان شــهیده
کـور د پښـــتـون بـه پـه ژړا سره زه ولـړزوم پښــتون بـه ودردوم
پښـــتون بابا لره به وشـــکوم ګریوان شـــهیده ډک له ارمان شــهیده
شـــهیده ســـتا له شـــهادته ملنګجان خبروم ټول افغـانـان خبروم
د آزادۍ پـه لار دې وکړ ځـان قربـان شـــهیـده ډک له ارمان شــهیده

نری نری لوګی ترې خیږي

نـری نـری لـوګی تـرې خـېږي د اســـتعـمـار لمبې ملي مـانۍ ســېزينـه
***
خاونده دا څنګه حالت دی؟ دا څــه انصـــاف او عــدالــت دی؟
دا خو عجبه جمهوریت دی؟ خـلـک د ژبې تـرقۍ تـه نـه پـرېـږدیـنـه
***
یـو خـوا تبلیغ د اسلامیت کړي دعــوه د حــق او حــقــیــقــت کــړي
دغه خدمت که خیانت کړي؟ چې د خدای خلکو ته خپل حق نه ورکوینه
***
ای د دنیـا حق پرســتـانو! د امـــنـــیـــت طـــرفـــدارانـــو
وګورئ حـال د دې خوارانو! څوک ځي جېلو ته څوک د غم سورې وهینه
***
چې د ټینګ عزم خاوندان وي د خـــپـــلی ژبی پـــتـــنـــګـــان وي
پرې دې سلام د ملنګجان وي چې سر و مـال د خپـل ملت نـه ځـاروینـه

راځئ پښتنو ورونو

راځئ پښـــتو ورونو چې ملي وحـدت تـيار کړو
نـيکونو نـه را پـاتې دا وطـن گـل و گـلزار کړو
نـيکونو نـه مـو پـاتې دا زمـوږ د مـيني کـور دی
خواږه اوبـه ترې اخلو پـه مثـال زموږ د مور دی
د ده ابـادول زمـوږ پـه سر لـکـه يـو پـور دی
پنځه ورځې زحمت په صــداقت سره روی کار کړو
پنځـه ورځې زحمـت سره محبوب وطن آبـاد کړو
زنځير د مجبوری ځنې دا خپـل گردن آزاد کړو
ياديږو پښـــتانه بايد چې خپل همت اثبات کړو
تر څو ســود و ســودا بـه د پرديو لـه بـازار کړو
تر څو به په پيســو غواړو د خلکو نه ســامان
زمـوږه نـاپـوهي پـورې خـنـدا کـړي خـارجـيـان
غيرت او ننگ په کار دی چې يادېـــږو موږ افغان
ملا وتړئ پـه ټينگـه نو راځئ چې يـا چـاريـار کړو
ملا وتړئ په ټينگه چې وروستی خلک شول وړاندې
موږ پاتې شـــولو بېرته ټول خندا کوي موږ باندې
پښتون دې رب هېڅکله په ميدان کې نه کړي لاندې
راځئ چې د غمجن ملنگ‌جان خوله باندې اتبار کړو

د زړه پـه صـــداقـت
شــکاره کـړو لـياقـت
چې جوړ يې کړو ښـه شان
پـو مـوږ يې فـرزنـدان
له پوره خلاص کړو ځان
نـور مـه مـنـځ ذلـت
زيـنـت لـره د ځـان
پـه علـم او پـه عـرفـان
لـږ وگـورئ جـهـان
دا ډېـر دی خـجـالـت
د غـور پـه نـظـر گـوره
زمـا پښـــتـونـه وروره
چې خلاص شوو له پېغوره
پـه لـوري د خـدمـت
را ټـول شئ عـزيـزانـو
غـيرت وکـړئ زلـمـېـانـو
خـير غـواړئ مـومـنـانـو
کـه وی پـه صـــداقت

نارې مې په غوږ واورئ...

نارې مې په غوږ واورئ زه وطن د ســـتاســـو مور یم
واړه مې غیږ کې لوی کړئ اوس له ما نه بېپروا شـــوئ
نـارې مې پـه غوږ واورئ زه وطن ســـتـاســـو زانگو یم
روزونـکې مـو د جســـم دا زمـا آب و هــوا ده
لــږ پـام را بـانـدې وکـړئ ادیـره مـو د پـلـرو یـم
د هـغـو لـه سرو ویـنـو نـه رنـگـیـنـه مې فضـــا ده
دا خـاوره مې چې گورئ درســـت هـډوکي د نیکو دي
قـبضـــه د نـورو خـلـکـو پـه مـا بـانـدې نـاروا ده
خوشحال او احمدشاه او د شېرشاه او میرویس گور یم
نارې مې په غوږ واورئ زه وطن د ســـتاســـو مور یم
زه ستاسو ننگ ناموس یم تاسې ما نه مخ په شا شوئ
واړه مې غیږ کې لوی کړئ اوس له مانه بېپروا شـــوئ
زه ســـتاســـو ننگ نـاموس یم تـاسې مه کوئ غفلت
پـه ښـــه ډول ســـاتلې ومـه زه ســـتـاســـو نیکونو
ورو ورو مې خـواتـه راغـلـل پـه امـیـد مې د قـربـت
اغیـار راتـه ســـترگک وهي تـه څـه شـــولې پښـــتونـه
یـو لاس یې رانـه ونیـو کش کـوي مې هـر ســـاعـت
لازم نـه گـڼـم دا چې مې پـه مـخ وهي لاســـونـه
نـاموس مې خرابېـــږي زه د هر پښـــتون پېغور یم
نارې مې په غوږ واورئ زه وطن د ســتاســو مور یـــم
په لورې مې گواښـــېږي تاســـو مړه او نه تبا شـــوئ
واړه مې غیـــږ کې لوی کړئ له مانه بې پروا شـــوئ
په لورې مې گواښـــېږي تاسې ولې نه شرمېـــــــــږئ
هـر کـلـه پښـــتـنـو پـخـپـلـه کـونـډه ځـان وژلی

ما وپېژنۍ وګورئ په سترګو مه ړندېږئ
زه ملک مو د نیکو یمه هغو یمه ګټلی
د هغې نیکونو اولاده تاسې یادېږئ
چې برېښ یې و د تورې شرق و غربه پورې تللی
د هغو دښمنان نن راته خاندي سوی سکور یم
نارې مې په غوږ واورئ زه وطن د ستاسو مور یم
په داسې ځان ځانی سره د خلکو د خندا شوئ
واړه مې غیبر کې لوی کړئ اوس له مانه بې پروا شوئ
په داسې ځانځانۍ سره دا خپل وطن مو وران کړ
نن ځکه په دنیا کې تېروئ مصیبتونه
کم[3] پورې د عرفان مامیره کله په چشمان کړه
موجود را کې پراته دي رنګارنګ د سرو کانونه
دښمن په چل ویده کړئ او ځانونه یې عالمان کړه
اوس تاسې جنګوي لکه چرګان په خپل منځونه
نو زه ملنګ‌جان ځکه هر میدان کې ګډ په شور یم
نارې مې په غوږ واورئ زه وطن دا ستاسو مور یم
دا ولې د خپل کور په بربادۍ باندې رضا شوئ
واړه مې غیږ کې لوی کړئ اوس له ما نه بې پروا شوئ

---

[3] کم - که مو

صورت مې اخلي اور

صورت مې اخلي اور
له درده بې اختیار یم
معافي غواړم یارانو که الفاظ مې ناپسند وي
زړه ژاړي چې دردمند وي
که ستاسو اجازت وي پوره موافقت وي
خپګان ممانعت وي
د زړه له سوزه تاسو ته کوم یو څو خبرې
غوږ کېږدئ مه ځئ لرې
اول وګورئ ځان ته، بیا وګورئ جهان ته
د هر ملت ګوزران ته
څوک ګرځي په هوا کې څوک په بحر کې سکونت کړي
ژوندون په ښه صورت کړي
افسوس زموږ په حال، چې نه لرو کمال
نفاق کړو په جنجال
اخته یو په ګوندي او په حسد کې کور په کور
صورت مې‌اخلي اور
نن ګورئ هر ملت، ترک کړی عداوت
یو بل ته په عزت
په ښه سترګه به ګوري لکه ټول چې وې یو وروڼه
ته غوږ کېږده پښتونه
نه چا واوربدلی، نه هیچا و لیدلی
نه یې نوم چیرته لیکلی
نن کشف کړ دنیا، د خپلې پوهې نه اتوم
د چا زده و دا نوم
درانه درانه توپونه، ټانګونه ماشینونه
سوونه په زرګونه
جوړیږي په دنیا، زه یوې ستنې ته ناچار یم
له درده بې اختیار یم
نور خلک عالمان شول، په علم کاملان شول
پوره کاریګران شول
زموږ په شان خو نه دي څوک پراته بو په زندان کې
څوک مړه شوو په خپل میان کې
که مو خان که مو ملک دی، که مو زوړ که مو هلک دی
په دې خبره کلک دی
پلانکی زما تربور دی خو په والله که یې پرېږدم
له قهره ورته ریږدم
دا څومره سپک وضعیت دی، دا څومره خجالت دی
دا عین جهالت دی

لعنت په هغه خان شه چې د خپل وطن دښمن دی زړه ژاړي چې دردمن دی
دنیا په خپل هنر، د علم په اثر کړي خاوره چاندي زر
پخپله تاسې گورئ له چارک لرګي جوړیږي راډیو په څو خرڅیږي
ټوپک او ماشیندار، لارۍ او تیز رفتار د اورګاډي کړه شمار
په بحر کې اوګوټ ځي په هوا کې طیاره د علم په ذریعه
زرګونه کارخانې د تیلو ښې چینې فرشونه پشمینې
نن څه غواړې چې نشته په دنیا کې لور په لور صورت مې اخلي اور
ښه لوی لوی سړکونه، ښایسته ښایسته قصرونه جړاو پکې برقونه
تور تیلو له تراوسه موږ تیلي کړه روان یو دا څرنګ انسانان یو
دا نور هم انسانان دي هغوی هم زموږ په شان دي د دوه لاسو خاوندان دي
خو محض په خپل کوښښ او په همت سره کامیاب شول څرګند لکه آفتاب شول
زموږ د بې علمۍ نه، د ډیرې تنبلۍ نه نه وځو سندلۍ نه
وراسته شوو په کوټه کې مفلسۍ ځینې بیمار یم له درده بې اختیار یم
ترڅو به داسې یاستو دنیا وته په خواست یو تیار شکرۍ ته ناست یو
د علم نه کار نه اخلو، هر څه غواړو په پیسو آخر وایه تر څو
دا پښې او دا لاسونه، دا سترګې او غوږونه چې علم وي پښتونه
همدغه د انسان دپاره جوړه خزانه ده معقوله کارخانه ده
هر څوک چې بې هنر وي، په شان د ګاو و خر وي د دې نه هم بتر وي
خپه دی را نه نشي اپریدي او که مومند وي زړه ژاړي چې دردمند وي
نن هر یو مملکت په خپل عزم و همت آسمان ته شول اوچت

ټول احتیاجات یې پخپل کور کې پیدا کېږي
لا ورځ په ورځ ډېرېږي

واړه یې په مکتب د علم په طلب
زیار باسي روز و شب

که یې نر دي که یې ښځې خو د کسب نه چاپېر دي
نن هر څه ور ته ډېر دي

زموږ د ناراستۍ نه سستۍ او ټنبلۍ نه
کباب شوو مفلسۍ نه

دا ځکه چې نه کسب نه کمال لرو په کور
صورت مې اخلی اور

څوک لاړل او چرسیان شول څوک غله قماربازان شول
څوک گرځي ملنگان شول

څوک غواړي شکرانه چې د پلانکي بابا اولاد یم
زه ډېر پر بامراد یم

څوک خان څوک یې نوکر شو څوک خوښ څوک مرور شو
همدې کې در په در شو

څوک ناست یو سرسایو ته څوک د خور او لور پیسو ته
حیران یم دې پښتو ته

واړه گرځي کوڅو کې په خاورو په ایرو کې
په مال پسي ځنگلو کې

مکتب راته زندان ښکاري معارف نه چور انکار یم
له درده بې اختیار یم

تل گرځو سر بدال چارپایو په مثال
چې نه لرو کمال

وطن د پلار نیکه زموږ نه شاړ شو ناراستۍ نه
له ډیرې بېباکۍ نه

دا ولې بې پروا شوو د خلکو د خندا شوو
نفاق وسوو تبا شوو

نو یه پښتنو وروڼو تاسې ولی نه شرمېږئ؟
ترڅو به نه پوهېږئ

راځئ په اتفاق شوو په ډډه له نفاق شوو
په ښه مینه اخلاق شوو

نفاق خو د ملت لپاره محض ځنکدن وي
زړه ژاړي چې دردمن وي

زما وروره پښتونه ایله دې کړه غوږونه
خبر شه له مضمونه

تاریخ دې مخ کې کېږده له نیکونو نه خبر شه
د هغو په لاره ورشه

د هغو له همت د هغو له دهشت
دنیا وه په هیبت

هر چیرته دښمنان د دوی تر پښولاندې معدوم وو   د دوی د تورې نوم وو

چې و به یې کړ لښکر روان به یې شو عسکر   نه یې سین کاته نه غر

په ماتې به دښمن تله که پیاده به وو که سور   صورت مې اخلی اور

نور بس دی جهالت روی کار کړئ صداقت   د زړه په محبت

د خدای دپاره ورونو دا زړې گوندی خو پرېږدئ   یوه نوی تیږه کېږدئ

یو لاس او یو وجود شئ پښتو باندی مضبوط شئ   د ښه ژوند په بهبود شئ

له غمه دا نارې وهم له سوزه په کوکار یم   له درده بې اختیاریم

چې غم مې په زړه زور شي صورت پوری مې اور شي   حالت را باندی نور شي

زړه مه بدوئ ورونو که وینا کې زیات و کم وي   اخته په غم وي

نه چاته په کینه یم له درده دیوانه یم   مشغول په ترانه یم

خو ډېرې آرزوگانې مې دي زړه کې ځکه ژاړم   د قام ترقي غواړم

د خپل قام ثناخوان یم وطن ځنې قربان یم   مجنون زه ملنگ‌جان یم

وطن وطن به وایم څو چې روح زما په تن وي   زړه ژاړي چې دردمن وي

د آزادۍ قیمت

پتنګ د بلې شمعې یار دی　　بلبل د ګلو خریدار دی
د لیلی دوه سترګې مجنون پېژني　　د آزادۍ قیمت پښتون پېژني
پتنګ خو مینه په ګلزار نه‌لري　　بلبل د شمعی سره کار نه‌لري
پښتانه ټیټ چا ته کتلی نه‌شي　　د چا اثر لاندې کیدلی نه شي
پښتانه ټینګ عزم و همت لري　　پخپل ناموس باندې غیرت لري
لکه زمري په ځای د ننګ درېږي　　په ځای د ننګ په وینو رنګ درېږي
پښتانه بېرته په شاتلل نه کوي　　که سر یې غوڅ شي دروغ ویل نه کوي
نه د چا زر او نه پیسو ته ګوري　　زوي د پښتون د پلار پښتو ته ګوري
پښتون د بدو نه بیزار دی　　پتنګ د بلې شمعې یار دی

پیسه په ښه سترګه قارون پېژني
د آزادۍ قیمت پښتون پېژني

پښتانه لوړ دي لوړ کارونه کوي　　تل پیروي دوی د نیکونو کوي
نه په پیسو چا ته اورمېږ نرموي　　نه د خپل ګور مړي په ګور شرموي
نه سپک حالت، نه بیباکي خوښوي　　تل آزادي او خپلواکي خوښوي
د چا د لاس لاندې ژوندون نه کوي　　داسې ژوندون زوي د پښتون نه کوي
له خپل حقه تیریدلی نه شي　　د غلامۍ نوم قبلولی نه شي
اوس پوهیدلی دی پوهېږي پښتون　　د چا په مکر نه غولېږي پښتون
پښتون د تورې طرفدار دی　　پتنګ د بلې شمعې یار دی

نه د بل چا رسم و قانون پېژني
د آزادۍ قیمت پښتون پېژني

د پښتون خټه د غیرت څنې ده　　ډکه له ننګ او شجاعت څنې ده
پښتانه چا ته خپل بدل نه پرېږدي　　ځان د دنیا مخکې خجل نه پرېږدي
د زهروګوټ څوک هضمولی نه شي　　حق د پښتون څوک ستنولی نه شي

په خپل وطن پښــتانه سر ورکوي
د صـورت غوښې په سـنگر ورکوي
د جنگ په لوبه آزموده دی پښـــتون
نه کوي څنگ با تجربه دی پښـتون
زمور پلرو نـه دا اســـاس پـاتې دی
توره او سپر مور ته په لاس پاتې دی
هر یو پښـــتون د بـل نـه جـار دی
پـتـنـگ د بلې شـــمعی یـار دی

یو اتفـاق او یو ترون پېژني
د آزادۍ قیمت پښتون پېژني

الهي تـه شې نگهبـان د پښـــتون
نه کړې زوال نوم او نښان د پښتون
همـه د علـم خـاونـدان کـړې ربـه
په خپـل کرم یې عـالمـان کړې ربه
گوندي نفاق نه په امان کړې پښـتون
د اتفاق په لور روان کړې پښـــتون
څوک چې پښتون په بده سترگه گوري
د بـدۍ مخ دې شي د ده پـه لوري
زه ملنـگ‌جـان یم پـروانـه د وطن
سر مې دی ایښـــــی نذرانه د وطن
خـدایـه لوگی مې کړې پـه لار د وطن
چې عاشـقانو کې شـم شـمار د وطن
ډک مې لـه درده دا گـفـتـار دی
پـتـنـگ د بلې شـــمعی یـار دی

د مریض نبض افلاطون پېژني
د آزادۍ قیمت پښـتون پېژني

زه چې نازولی وم ...

زه چـه نـازولی وم نـو بـل څـوك نـازولی ؤ؟
نـن مې انـنـګی د بـل څـپـېړو تـه نـیـولی دی
زه هغـه پښــتون یم چې هر چـا مې احترام کاوه
ولې نـن اغـیـار راتـه پـه بـدوســـترګـو ګـوري
دېو د کوه‌قـاف مې د ګوزاره ځنې ســام کـاوه
ولې نـن اغـیـار راتـه پـه بـدو ســترګـو ګـوري
څوك ؤ چې زمـا د وطن لور تـه بـه یې ګام کاوه
ولې نـن اغـیـار راتـه پـه بـدو ســترګـو ګـوري
هر غلیم مې شــــل ځلې میـدان کې زغلولی ؤ
زه چی نـازولی وم نـو بـل څـوك نـازولی ؤ؟
اور د ځان ځانی دی چې په کور مې لګېدلی دی
نـن مې انـنـګی د بـل څـپـېړو تـه نـیـولی دی
زه هغه شــهباز یم چې مې هر طرف ته ښـکار کاوه
ولې لکه زرکه نن د بل د پنجو ښــکار شـــوم؟
توره مې پـه لاس وه پـه ظـالم بـه مې ګوزار کاوه
ولې لکه زرکه نن د بل د پنجو ښــکار شـــوم؟
واك اختیار مې خپل وه خپله خوښه به مې کار کاوه
ولې لکه زرکه نن د بل د پنجو ښــکار شـــوم؟
ښـه صحیح سـبق مې درسـت جهان ته اورولی ؤ
زه چې نـازولی وم نـوبـل ځـوك نـازولی ؤ؟
اوس مې د تعلیم دپـاره زوي بـل خوا لیږلی دی
نـن مې انـنـګی د بـل څـپـېړو تـه نـیـولی دی

زه هغـه باداریم چې همیش مې بـاداري کړې
ولې مې نـن خلـك د غلام پـه ســترګـه ګوري
څوک مې پـه سر نـه و مـا پخپلـه سرداري کړې
ولې مې نـن خلـك د غلام پـه ســترګـه ګوري
ډېر دي ناکام شـوي چې يې ما پســې خواري کړې
ولې مې نـن خلـك د غلام پـه ســترګـه ګوري
ځینو لا لـه وېرې نـه پـه خپلـه ځـان ســېزلی ؤ
زه چې نـازولی وم نـو بـل څـوك نـازولی ؤ؟
دور د هغو تېر شو اوس يې بل څوك لمسولی دی
نـن مې انـنګی د بـل څـپـېړو تـه نـیـولی دی
خـدای دپاره ورونو دا زړې ګونـدی اوس پرېږدئ
قام کې چې نفاق وي په هیڅ وخت نه کامیابېږئ
تېرې بـدی هیرې کړئ اســاس د مینې کېږدئ
قام کې چې نفاق وي په هیڅ وخت نه کامیابېږئ
ټول زړونـه یو زړه کړئ د هیچـا نـه مـه ویرېږئ
قام کې چې نفاق وی په هیڅ وخت نه کامیابېږئ
کوم وخـت چې یولاس ؤ ټول جهان مو لړزولی ؤ
زه چې نـازولی وم نـو بـل څـوك نـازولی ؤ
زړه د ملنګ‌جـان د ځـان ځـانې اور داغولی دی
نـن مې انـنګی د بـل څـپړو تـه نـیـولی دی

ژړېږم لکه شمه ...

ژړېــــــــږم لکه شــمع د ډېر درده ګډ په شــور یم	د غـم ځـپـېړې خـورمـه
ګیلـه وکړم د چـا نـه زخمي کړی زه خپـل ورور یم	خپل ورور د لاســه مرمه

***

ژړېږم لکه شمع په ژړا مې لــــــونـــــــد ګرېوان دی	څوک غوږ نه نیسي ـ ما له
هردم مې پـه کـالـه کې جوړ د سرو وینو بـاران دی	فـریـاد وکـړمـه چـا لـه
که حق غواړم مجرم یم سمدستي مې ځای زندان دی	حیـران یـم دې دنـیـا لـه
خپل ځان راتـه معلوم شــو ازلي پـه برخـه تور یم	راحـت نـه پـېژنـمـه

***

نن هر یو قام آزاد شــو همدا زه کم‌بخت اســیر یم	ژړا راځي ژړېــــږم
هیڅ زور کولی نـه شــم تړل شــوی پـه ځنځیر یم	شـپه ورځ په کې کړېــــږم
خپل ورور په ما ظالم شـو اسـتعمار په دام کې ګیر یم	مرغۍ غونـدې پړکېــــږم
جایداد او ملک زما دی هســـېِ نه چې خیرات خوریم	خپل حق کله پرېــــږدمه

***

د خـدای دپـاره ورونـو یو د بـل پـه حـال نظر کړئ	نـور پـرېـږدئ عـداوت
پـه کـور کې اتـفـاق او اتـحـاد مـو بـرابـر کـړئ	ښــکاره کړئ صــداقت
ځـانـونـه د دنـیـا نـورو قـامـونـو نـه خـبر کـړئ	نـور مـه مـنئ ذلـت
نفاق تکه تکه کړم هســــــېِ نه چې زه کمزور یم	د غم شــپې تېرومــــــه

***

ملا وتړه پـه ټینګـه پـه اخلاص سره شـــه پورتـه	زمرى شــه مه وېرېـــــږه
لاسـونه د حاجت مه نیسـه ته د بل چا لـــور تـــه	پـه دې راز وپـوهــېږه
د بل د لاس جوتـه پښــتونه مه راوړه خپل کور ته	پـېـغـور نـه وشرمـېږه
چې زه ملنګ‌جان ســوی همیشـــه دغـه پېغور یم	اوس قـام پـرې خـبرومـه

وچه ځمکه په سرو وینو ...

وچه ځمکه په سرو وینو وتره کېږي … مینان د آزادۍ کري گلونه
عاشقان په عشق کې بند په بند غوځېږي … محبت کې د وطن بازي سرونه

***

هغو زړونو کې چې مینه د وطن وي … په هغو کې بیا نه وېره وي نه ډاره
هغه څوک چې د خپل قام په درد دردمن وي … سر په لاس کې گرځوي د قام د پاره
چې پوه شوی د آزاد ژوندون په خوند وي … د ذلت له ژوندانه نه وي بېزاره

ننگیالی د ننگ ډگر ته ځي جنگېږي
له آسمانه پرې ورېږي رحمتونه

چې د قام په مخ کې مړ شي بختور وي … روستی نسل بیاېې فخر په مزار کړي
د ځوانانو په ټولي کې باهنر وي … هغه ځوان چې سر د ننگ ناموس نه ځار کړي
چې پښتو پښتنولۍ ځنې خبر وي … هغه کله د پردو لاس لاندې کار کړي

لکه گډه د ونډۍ که ونډۍ کېږي
خو په ټیټو سترگو نه کوي ژوندون

آزادي نه ښه نعمت په دنیا نشته … ځکه سرې وینې بهېږي په دې لار کې
نارینتوب نه لوی صفت په دنیا نشته … د سربازو صفت کېږي هر دیار کې
غلامۍ غوندې ذلت په دنیا نشته … گنهگار په دوزخ خوښ دی نه دې کار کې

ځناور هم غلامۍ باندې شرمېږي
ځکه خلکو نه یاغي خوښ یې کړل غرونه

پښتانه زلمي د توري باتوران دي … امتحان او تجربې نه دوی وتلي
د وطن د پاکۍ خاورې مینان دي … په سرو وینو یې همیش وطن پاللي
میدانونه یې گټلي څوڅو شان دي … دښمنان یې خاورو ختو کې لړلي

که خدای کاندي نن سبا به ورغېږي
ملنگ جانه ستا د زړه ناسور زخمونه

ضروری یاودنه

«د ملنګجان خوږې نغمې» د لاندینی لینکونه نه تر لاسه کولای شی:

۱.

https://rahparcham۱.org/wpcontent/uploads/۲۰۲۵/۰۳/%D۸٪AF-%D۹٪۸۵٪D۹٪۸٤٪D۹٪۸٦٪DA%AF-%D۸٪AC%D۸٪A۷٪D۹٪۸٦-%D۸٪AE%D۹٪۸۸-%DA%۹٦٪DB%۹۰-%D۹٪۸٦٪D۸٪BA%D۹٪۸۵٪DB%۹۰.pdf

۲.

https://aasmai-book.com/books/۱۰۱٤۹

راه‌پرچم ناشر اندیشه‌های دموکراتیک
www.rahparcham1.org